

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้ แสดงฐานะการเงินของบริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และผลการดำเนินงานรวมและกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43 บริษัทมีค้ำคิความฟ้องร้องหลายคดีซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องนี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>การรับรู้รายได้ค่าก่อสร้าง ต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา</p> <p>กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้ค่าก่อสร้างซึ่งรับรู้ตามสัดส่วนของขั้นความสำเร็จของงานก่อสร้างตามวิธีอัตราส่วนของต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นของงานที่ทำเสร็จจนถึงปัจจุบันกับประมาณการต้นทุนการก่อสร้างทั้งสิ้น โดยผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญในการประมาณการต้นทุนการก่อสร้างของทั้ง โครงการและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา</p> <p>ดังนั้น เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ คือ ความถูกต้องของการคำนวณและรับรู้รายได้ค่าก่อสร้างตามขั้นความสำเร็จของงานก่อสร้าง ความถูกต้องของการรับรู้ต้นทุนการก่อสร้างที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น และความครบถ้วนของขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา</p> <p>ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีสำหรับการรับรู้รายได้ค่าก่อสร้าง ต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.18 และข้อ 3.22.1 และรายละเอียดของรายได้ค่าก่อสร้าง ต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 25.1 และ ข้อ 36</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการต้นทุนการก่อสร้างทั้งสิ้น การคำนวณขั้นความสำเร็จของงานก่อสร้าง และการรับรู้รายได้ค่าก่อสร้างและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา • ทดสอบการออกแบบและการปฏิบัติตามการควบคุมภายใน และความสัมพันธ์ของการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการต้นทุนการก่อสร้างทั้งสิ้น การคำนวณขั้นความสำเร็จของงานก่อสร้าง และการรับรู้รายได้ค่าก่อสร้าง และขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา • ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบเงื่อนไขของสัญญาก่อสร้าง ตรวจสอบเอกสารและข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณต้นทุนการก่อสร้างทั้งสิ้นและขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา - ทดสอบการคำนวณขั้นความสำเร็จของงาน การคำนวณรายได้ค่าก่อสร้างและวิเคราะห์สัดส่วนของต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นขององค์ประกอบที่สำคัญของต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาและประมาณการต้นทุนการก่อสร้างทั้งสิ้น - เข้าร่วมสังเกตการณ์โครงการก่อสร้างเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความคืบหน้าของโครงการก่อสร้างตามรายงานความคืบหน้าของโครงการ - ตรวจสอบรายการต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีกับเอกสารประกอบรายการ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วิธีการตรวจสอบที่ใช้เพื่อตอบสนอง
<p>คดีฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง</p> <p>กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีข้อพิพาททางกฎหมายหลายกรณี ซึ่งอยู่ในขั้นตอนของการดำเนินการทางกฎหมาย โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทต้องใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและที่ปรึกษากฎหมายในการพิจารณาผลกระทบของคดีฟ้องร้องและความเพียงพอของประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง ดังนั้น เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือความถูกต้องและครบถ้วนของประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องว่าได้มีการรับรู้และเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</p> <p>ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีสำหรับประมาณการหนี้สินได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.14 และคดีฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43</p>	<p>วิธีการตรวจสอบที่สำคัญรวมถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการพิจารณาผลกระทบของคดีฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง ซึ่งรวมถึงวิธีการต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบรายงานความคืบหน้าของคดีฟ้องร้องแต่ละคดีและหนังสือการติดต่อกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบริษัทและที่ปรึกษากฎหมายภายนอก - สอบถามผู้บริหารและที่ปรึกษากฎหมายภายในของกลุ่มบริษัทและบริษัทเกี่ยวกับความคืบหน้าของข้อพิพาททางการค้าและคดีความที่สำคัญ • ขอจดหมายยืนยันสถานะของคดีความกับที่ปรึกษากฎหมายภายนอกของกลุ่มบริษัทและบริษัท • ประเมินความเหมาะสมของข้อสมมติที่สำคัญที่ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทและบริษั้นำมาใช้ในการพิจารณาผลกระทบของคดีฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง ประกอบกับความเห็นของที่ปรึกษาทางกฎหมายภายนอก • ขอคำรับรองจากผู้บริหารเกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อสมมติที่สำคัญที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการพิจารณาผลกระทบของคดีฟ้องร้องและประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง • ตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลว่าเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและฝ่ายบริหารของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่า การปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่า มีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัท ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้สังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูล ที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี ของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัท ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายใน กลุ่มบริษัทหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้า รับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัทและ บริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลา ของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่ มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณ ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามิใช่ผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของ ข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สือสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุด ในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญ ในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับ ไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควร สื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า จะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

นนทวัฒน์ ส้ารวญหันต์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 7731

บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทสึ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2560	2561	2560
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4.2	21,633,197	42,241,305	20,638,581
เงินลงทุนชั่วคราว	5	8,486,554	4,014,000	8,486,554
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	6	137,695,977	181,645,189	137,695,977
สินค้าคงเหลือ	7	16,504,736	155,771	16,504,736
สินทรัพย์ถาวรที่มีอายุการใช้งานปัจจุบัน		16,160,978	23,500,735	16,160,969
เงินมัดจำเพื่อซื้อกิจการ	8	-	-	-
สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ	9	-	854,268	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		4,940,615	3,968,887	4,940,615
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		205,422,057	256,380,155	204,427,432
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากสถาบันการเงินที่ติดภาระหลักประกัน	10	84,881,872	297,312,009	84,881,872
เงินลงทุนเพื่อขาย	11	53,325,002	36,060,300	53,325,002
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	999,970
เงินลงทุนในการร่วมกิจการ	13	-	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น	14	11,111,115	9,447,433	11,111,115
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	15	463,936,433	82,762,700	463,936,433
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน	16	45,722,060	82,158,878	45,722,060
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	17	4,003,289	5,178,209	4,003,289
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	18	66,022,445	82,071,859	66,022,445
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		729,002,216	594,991,388	730,002,186
รวมสินทรัพย์		934,424,273	851,371,543	934,429,618

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ
		2560	2561	2560
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินเบิกเกินบัญชี	19	21,926,033	-	21,926,033
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	20	216,019,268	198,874,945	215,944,268
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	40,171,401	-	40,171,401
ส่วนของหนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน				
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	420,278	282,431	420,278
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น	23	12,235,690	12,235,690	12,235,690
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานหมุนเวียน		8,024,605	21,624,685	8,024,605
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	36	9,113,376	8,756,754	9,113,376
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	24	361,281	1,472,323	361,281
ประมาณการหนี้สินจากขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจาก				
งานก่อสร้างตามสัญญา	25.1	28,289,750	192,805,344	28,289,750
ประมาณการหนี้สินสำหรับค่าปรับจากความล่าช้า	25.2	-	23,609,726	-
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	28	851,267	-	851,267
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	26	14,638,292	14,363,506	14,638,292
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>352,051,241</u>	<u>474,025,404</u>	<u>351,976,241</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานไม่หมุนเวียน		31,776,056	24,605,446	31,776,056
หนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	22	593,833	311,402	593,833
หนี้สินภายใต้เงินได้รอการตัดบัญชี	27	-	2,931,335	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	43	97,064,000	78,460,809	97,064,000
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	28	4,701,468	6,663,744	4,701,468
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>134,135,357</u>	<u>112,972,736</u>	<u>134,135,357</u>
รวมหนี้สิน		<u>486,186,598</u>	<u>586,998,140</u>	<u>486,111,598</u>

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น	30			
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 13,035,049,764 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		13,035,049,764	13,035,049,764	13,035,049,764
ทุนที่ออกและชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 10,114,938,156 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท				
ชำระครบแล้ว		-	10,114,938,156	-
หุ้นสามัญ 10,114,930,520 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท				
ชำระครบแล้ว		10,114,930,520	-	10,114,930,520
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	31	(8,500,747,796)	(8,500,747,796)	(8,500,747,796)
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	32	7,594,702	-	7,594,702
กำไร (ขาดทุน) สะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	34	5,526,839	5,526,839	5,526,839
ยังไม่ได้จัดสรร		(1,420,283,513)	(1,356,022,820)	(1,420,203,138)
ส่วนเกินทุนจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหมดอายุ	32	-	7,859,252	-
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		241,216,893	(7,180,228)	241,216,893
รวมส่วนของบริษัทใหญ่		448,237,645	264,373,403	448,318,020
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		30	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		448,237,675	264,373,403	448,318,020
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		934,424,273	851,371,543	934,429,618

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561	2560	2561	2560	
รายได้ค่าก่อสร้าง	36	666,579,644	547,678,910	666,579,644	547,678,910
ต้นทุนการก่อสร้าง	36, 38	-818,441,354	-533,789,832	-818,441,354	-533,789,832
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น		-151,861,710	13,889,078	-151,861,710	13,889,078
รายได้อื่น	37	68,453,447	14,704,589	68,450,349	14,703,664
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	38	-123,453,060	-129,469,708	-123,530,307	-129,388,408
หนี้สงสัยจะสูญ		-	-359,205	-	-359,205
กลับรายการประมาณการหนี้สินสำหรับ					
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	38, 43	21,854,500	-	21,854,500	-
ต้นทุนทางการเงิน		-4,149,470	-13,512,426	-4,149,470	-13,512,426
ขาดทุนก่อนรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		-189,156,293	-114,747,672	-189,236,638	-114,667,297
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	27	2,440,012	-4,430,348	2,440,012	-4,430,348
ขาดทุนสำหรับปี		-186,716,281	-119,178,020	-186,796,626	-119,097,645

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2561	2560	2561	2560	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	11	-215,334	-23,586,905	-215,334	-23,586,905
การโอนกลับขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	11	8,166,504	-	8,166,504	-
ภาษีเงินได้ของรายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	27	-5,371,347	4,717,381	-5,371,347	4,717,381
รวมรายการที่อาจถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
		2,579,823	-18,869,524	2,579,823	-18,869,524
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	28	-	1,435,164	-	1,435,164
ภาษีเงินได้ของรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	27	-	-287,033	-	-287,033
รวมรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
		-	1,148,131	-	1,148,131
ขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี					
		2,579,823	-17,721,393	2,579,823	-17,721,393
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี					
		-184,136,458	-136,899,413	-184,216,803	-136,819,038

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
การแบ่งปันขาดทุน				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	-186,716,281	-119,178,020	-186,796,626	-119,097,645
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-
	<u>-186,716,281</u>	<u>-119,178,020</u>	<u>-186,796,626</u>	<u>-119,097,645</u>
การแบ่งปันขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	-184,136,458	-136,899,413	-184,216,803	-136,819,038
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	-	-	-
	<u>-184,136,458</u>	<u>-136,899,413</u>	<u>-184,216,803</u>	<u>-136,819,038</u>
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	33 (0.0185)	(0.0118)	(0.0185)	(0.0118)
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	33 10,114,933,553	10,114,930,520	10,114,933,553	10,114,930,520
ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด				
ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด (บาท)	33 (0.0185)	(0.0118)	(0.0185)	(0.0118)
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักปรับลด (หุ้น)	33 10,114,933,553	10,114,930,520	10,114,933,553	10,114,930,520

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม										
				กำไร (ขาดทุน) สะสม			องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น				
				จัดสรรแล้ว ตามกฎหมาย	ยังไม่จัดสรร	ส่วนเกินทุนจาก ใบสำคัญแสดงสิทธิ ที่จะซื้อหุ้นทดอายุ	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น		รวม องค์ประกอบอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนได้เสียที่ ไม่มีอำนาจควบคุม	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
	ผลกำไร จากการตีมูลค่า สินทรัพย์ใหม่	ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเมื่อขาย									
ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนต่ำกว่า มูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนทุนจากการจ่าย โดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	ทุนสำรอง	ยังไม่จัดสรร	ส่วนเกินทุนจาก ใบสำคัญแสดงสิทธิ ที่จะซื้อหุ้นทดอายุ	ผลกำไร จากการตีมูลค่า สินทรัพย์ใหม่	ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเมื่อขาย	รวม องค์ประกอบอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนได้เสียที่ ไม่มีอำนาจควบคุม	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	10,114,930,520	-8,500,747,796	6,756,156	5,526,839	-1,302,253,624	-	262,702,283	-2,615,866	260,086,417	-	584,298,512
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น											
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม											
จากการลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	32.1	-	838,546	-	-	-	-	-	-	-	838,546
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	-	-	-	1,148,131	-	-	-	-	-	1,148,131
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-119,178,020	-	-	-18,869,524	-18,869,524	-	-138,047,544
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	10,114,930,520	-8,500,747,796	7,594,702	5,526,839	-1,420,283,513	-	262,702,283	-21,485,390	241,216,893	30	448,237,675
ยอดคงเหลือต้นงวด ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	10,114,930,520	-8,500,747,796	7,594,702	5,526,839	-1,420,283,513	-	262,702,283	-21,485,390	241,216,893	30	448,237,675
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น											
การเพิ่มทุนหุ้นสามัญ	30, 32.2	7,636	-	-	-	-	-	-	-	-	7,636
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	32.1	-	264,550	-	-	-	-	-	-	-	264,550
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นทดอายุ	32.1	-	(7,859,252)	-	-	7,859,252	-	-	-	-	-
ส่วนทุนจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่	15, 27	-	-	-	250,976,944	-	-250,976,944	-	-250,976,944	-	-
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-186,716,281	-	-	2,579,823	2,579,823	-	-184,136,458
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,114,938,156	-8,500,747,796	-	5,526,839	-1,356,022,850	7,859,252	11,725,339	-18,905,567	-7,180,228	30	264,373,403

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบเฉพาะกิจการ									
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนต่ำกว่า มูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนทุนจากการจ่าย โดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	กำไร (ขาดทุน) สะสม			องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
				จัดสรรแล้ว ทุนสำรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	ส่วนเกินทุนจาก ใบสำคัญแสดงสิทธิ ที่จะซื้อหุ้นหมดอายุ	กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	รวม		
จากกำไรสุทธิ	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย	จากกำไร (ขาดทุน) เงินลงทุนต่อขาย		
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	10,114,930,520	-8,500,747,796	6,756,156	5,526,839	-1,302,253,624	-	262,702,283	-2,615,866	260,086,417	584,298,512
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น										
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	32.1	-	838,546	-	-	-	-	-	-	838,546
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่										
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	-	-	-	1,148,131	-	-	-	-	1,148,131
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-119,097,645	-	-	-18,869,524	-18,869,524	-137,967,169
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	10,114,930,520	-8,500,747,796	7,594,702	5,526,839	-1,420,203,138	-	262,702,283	-21,485,390	241,216,893	448,318,020
ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	10,114,930,520	-8,500,747,796	7,594,702	5,526,839	-1,420,203,138	-	262,702,283	-21,485,390	241,216,893	448,318,020
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น										
การเพิ่มทุนหุ้นสามัญ	30, 32.2	7,636	-	-	-	-	-	-	-	7,636
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	32.1	-	264,550	-	-	-	-	-	-	264,550
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นหมดอายุ	32.1	-	(7,859,252)	-	-	7,859,252	-	-	-	-
ส่วนทุนจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่	15, 27	-	-	-	250,976,944	-	(250,976,944)	-	-250,976,944	-
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	-186,796,626	-	-	2,579,823	2,579,823	-184,216,803
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,114,938,156	-8,500,747,796	-	5,526,839	-1,356,022,820	7,859,252	11,725,339	-18,905,567	-7,180,228	264,373,403

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
ขาดทุนก่อนรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(189,156,293)	(114,747,672)	(189,236,638)	(114,667,297)
รายการปรับปรุง				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	10,874,433	13,327,548	10,874,433	13,327,548
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	1,718,009	1,939,243	1,718,009	1,939,243
ค่าใช้จ่ายพนักงานจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	264,550	838,546	264,550	838,546
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น (กลับรายการ)	1,111,508	(819,628)	1,111,508	(819,628)
หนี้สูญ	-	3,166,433	-	3,166,433
หนี้สงสัยจะสูญ	500,000	5,000,000	500,000	5,000,000
กลับรายการหนี้สงสัยจะสูญ	(962,902)	(4,640,795)	(962,902)	(4,640,795)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีความฟ้องร้อง	3,251,309	-	3,251,309	-
กลับรายการประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีความฟ้องร้อง	(21,854,500)	-	(21,854,500)	-
กลับรายการเจ้าหนี้เงินประกันผลงาน	-	(2,757,068)	-	(2,757,068)
ประมาณการหนี้สินจากขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญา	164,515,594	28,289,750	164,515,594	28,289,750
ประมาณการหนี้สินสำหรับค่าปรับจากความล่าช้า	23,609,726	-	23,609,726	-
กลับรายการเจ้าหนี้การค้า	(2,326,238)	-	(2,326,238)	-
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (กำไร) ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายอุปกรณ์	(52,179,152)	(1,306,002)	(52,179,152)	(1,306,002)
(กำไร) ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่า	(486,317)	86,473	(486,317)	86,473
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่า				
ของเงินลงทุนชั่วคราว	3,532,267	7,669,805	3,532,267	7,669,805
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	145,702	-
ขาดทุน (กำไร) จากการขายเงินลงทุนเพื่อขาย	6,912,520	(21,739)	6,912,520	(21,739)
ขาดทุน (กำไร) จากการขายเงินลงทุนเพื่อค้า	460,424	(434,333)	460,424	(434,333)
กลับรายการดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	(2,912,440)	-	(2,912,440)
ดอกเบี้ยรับ	(550,210)	(762,620)	(547,112)	(761,695)
ดอกเบี้ยจ่าย	3,185,733	6,623,418	3,185,733	6,623,418
	(47,579,539)	(61,461,081)	(47,511,084)	(61,379,781)

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
เงินลงทุนชั่วคราว	479,863	(15,722,026)	479,863	(15,722,026)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	(43,956,246)	(31,538,455)	(43,957,514)	(31,538,485)
สินค้าคงเหลือ	16,348,965	(6,589,511)	16,348,965	(6,589,511)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	971,728	(1,829,864)	971,728	(1,829,864)
เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระหลักประกัน	(212,430,137)	5,284,825	(212,430,137)	5,284,825
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น	2,045,330	17,416,529	2,045,330	17,416,529
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน	(36,355,564)	29,935,753	(36,355,564)	29,935,753
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	111,564	534,156	111,555	534,156
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	(17,038,085)	2,351,418	(16,963,085)	2,276,418
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานหมุนเวียน	13,600,080	(8,329,077)	13,600,080	(8,329,077)
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	(356,622)	1,843,878	(356,622)	1,843,878
ประมาณการหนี้สินระยะสั้น	(466)	(2,553,116)	(466)	(2,553,116)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(274,786)	(70,600)	(274,786)	(70,600)
เจ้าหนี้เงินประกันผลงานไม่หมุนเวียน	(7,170,610)	2,763,611	(7,170,610)	2,763,611
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(607,000)	-	(607,000)	-
เงินสดจ่ายจากการดำเนินงาน	(332,211,525)	(67,963,560)	(332,069,347)	(67,957,290)
เงินสดรับดอกเบี้ย	557,244	790,812	555,414	789,887
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(23,500,735)	(16,160,978)	(23,500,735)	(16,160,969)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(355,155,016)	(83,333,726)	(355,014,668)	(83,328,372)

ร่าง

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนเผื่อขาย	-	(186,667)	-	(186,667)
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนเผื่อขาย	18,303,352	21,739	18,303,352	21,739
เงินสดจ่ายเพื่อการลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	(999,970)
สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ	(854,268)	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์	(787,279)	(2,471,226)	(787,279)	(2,471,226)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	424,797,128	1,342,382	424,797,128	1,342,382
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	(2,175,350)	-	(2,175,350)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	441,458,933	(3,469,122)	442,313,201	(4,469,092)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(21,926,033)	110,802	(21,926,033)	110,802
เงินสดจ่ายชำระหนี้ระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(40,171,401)	(69,000,000)	(40,171,401)	(69,000,000)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(420,278)	(895,301)	(420,278)	(895,301)
เงินสดรับจากการกู้ยืมเงินระยะสั้นอื่น	15,000,000	-	15,000,000	-
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินกู้ยืมระยะสั้นอื่น	(15,000,000)	-	(15,000,000)	-
เงินสดรับค่าหุ้นจากการใช้สิทธิของ				
ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ	7,636	-	7,636	-
จ่ายดอกเบี้ย	(3,185,733)	(6,623,418)	(3,185,733)	(6,623,418)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(65,695,809)	(76,407,917)	(65,695,809)	(76,407,917)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	20,608,108	(163,210,765)	21,602,724	(164,205,381)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	21,633,197	184,843,962	20,638,581	184,843,962
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	42,241,305	21,633,197	42,241,305	20,638,581

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัทและบริษัทย่อย

บริษัท ที เอ็นจีเนียร์ริ่ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2524 โดยประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโรงงานและอาคาร และบริการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2548 บริษัทได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด และเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2549 ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (“MAI”)

บริษัทมีที่อยู่จดทะเบียนตั้งอยู่ชั้น 15 อาคารรังนกการ เลขที่ 3 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติให้จดทะเบียนตั้งบริษัทย่อย 2 บริษัท บริษัทได้ดำเนินการจัดตั้งบริษัทย่อยแล้ว 1 แห่ง และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 โดยประกอบธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และบริหารสินทรัพย์ ต่อมาเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติให้ปิดบริษัทย่อย และบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้ว เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 (ดูหมายเหตุข้อ 9 และข้อ 12)

รายละเอียดของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

บริษัทย่อย	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุน (%)	
			2561	2560
บริษัท ที เอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด	ไทย	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และบริหารสินทรัพย์	-	99.99%

2. เกณฑ์การจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

2.1 บริษัทและบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) จัดทำบัญชีเป็นเงินบาทและจัดทำงบการเงินตามกฎหมายเป็นภาษาไทยตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย

- 2.2 งบการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป และตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2560 เรื่อง “การจัดทำและส่งงบการเงินและรายการเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2560” และตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง “กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559” ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559

กลุ่มบริษัทและบริษัทจัดทำและนำเสนองบการเงินโดยไม่รวมส่วนได้เสียของบริษัทในการดำเนินงานร่วมกันในกิจการร่วมค้าไทยบริการอุตสาหกรรมและเรื่องณรงค์ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “การร่วมกิจการ” เนื่องจากการร่วมการงานดังกล่าวได้หยุดดำเนินงานตั้งแต่ปี 2557 และเงินลงทุนในการร่วมการงานดังกล่าวไม่มีสาระสำคัญต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ดูหมายเหตุข้อ 3.8 และข้อ 13)

- 2.3 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติให้ปิดบริษัทย่อย และบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 (ดูหมายเหตุข้อ 1) ดังนั้นบริษัทไม่ได้จัดทำงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และจัดทำงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยรวมข้อมูลทางการเงินของบริษัทย่อยสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 (วันจดทะเบียนเลิกกิจการ) ซึ่งได้ตรวจสอบแล้วโดยงบการเงินรวมจัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการบัญชีหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่เหมือนกันหรือที่คล้ายคลึงกัน และรายการบัญชีระหว่างกลุ่มบริษัทที่เป็นสาระสำคัญได้ถูกตัดออกในการจัดทำงบการเงินรวม

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายหรือเพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ แต่ไม่ได้นำเสนอการดำเนินงานที่ยกเลิกตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง “สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก” เนื่องจากผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยดังกล่าวไม่มีสาระสำคัญต่อบ
ก 1 ร เ จี น
(ดูหมายเหตุข้อ 3.6 ข้อ 9 และข้อ 12)

- 2.4 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ดูหมายเหตุข้อ 3)

2.5 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

- 1) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลต่อการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินสำหรับงวดบัญชีปัจจุบัน

ในระหว่างงวด บริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและฉบับใหม่ รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่อ งบการเงินของบริษัท ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง งบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมจัดหาเงิน ทั้งที่เป็นรายการที่เป็นเงินสดและรายการที่ไม่ใช่เงินสด โดยมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- 2) มาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2561 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการสำหรับการรับรู้รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะนำมาแทนมาตรฐานและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรายได้เมื่อมีผลบังคับใช้ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 11 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์ และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงโดยให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด หรือรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน

หลักการสำคัญของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า คือกิจการรับรู้รายได้เพื่อแสดงการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้าในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการ มาตรฐานกำหนดหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอนในการรับรู้รายได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนนี้แรก: ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ขั้นที่สอง: ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา

ขั้นที่สาม: กำหนดราคาของรายการ

ขั้นที่สี่: ปันส่วนราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา

ขั้นที่ห้า: รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า กิจการต้องรับรู้รายได้เมื่อกิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น เช่น เมื่ออำนาจควบคุมของสินค้าหรือบริการที่จะต้องปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นมีการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้าเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 และจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ประกอบด้วยมาตรฐานดังต่อไปนี้

- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการแสดงรายการเครื่องมือทางการเงินเป็นหนี้สินหรือส่วนของผู้ถือหุ้น และการหักกลบสินทรัพย์ทางการเงินกับหนี้สินทางการเงิน มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้กับการจัดประเภทเครื่องมือทางการเงินในมุมมองของผู้ออกเครื่องมือทางการเงินเพื่อจัดเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน หนี้สินทางการเงิน และตราสารทุน รวมถึงการจัดประเภทดอกเบี้ย เงินปันผล ผลกำไรและขาดทุนที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์ที่ทำให้สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินต้องหักกลบกัน

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติโดยปรับย้อนหลัง ทั้งนี้สำหรับการถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกสำหรับงบการเงินประจำปีที่จะเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 กิจการอาจเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้โดยไม่ต้องปรับปรุงย้อนหลัง โดยให้กิจการปรับปรุงรายการทั้งหมดที่มีอยู่ ณ วันที่ถือปฏิบัติเป็นครั้งแรก โดยพิจารณาตามข้อกำหนดของมาตรฐานฉบับนี้ และผลกระทบสะสมที่เกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสมหรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น (ตามความเหมาะสม) ณ วันแรกที่มีการถือปฏิบัติตามมาตรฐาน ทั้งนี้กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดให้กิจการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเกี่ยวกับความมีนัยสำคัญของเครื่องมือทางการเงินต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ และลักษณะและระดับของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงินที่กิจการเปิดรับระหว่างรอบระยะเวลารายงานและ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รวมทั้งแนวทางการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว

สำหรับงบการเงินประจำปีที่กิจการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก กิจการไม่จำเป็นต้องแสดงข้อมูลเปรียบเทียบสำหรับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและระดับของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงิน

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ กำหนดหลักการรายงานทางการเงินสำหรับสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินเพื่อเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการประเมินถึงจำนวนเงิน จังหวะเวลา และความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า การด้อยค่า และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

สินทรัพย์ทางการเงินทั้งหมดที่ถูกรับรู้ภายใต้ขอบเขตมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน กิจการต้องวัดมูลค่าภายหลังด้วยราคาทุน ตัดจำหน่ายหรือมูลค่ายุติธรรม สำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือตามโมเดลธุรกิจซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและกระแสเงินสดตามสัญญานั้นเป็นการจ่ายเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนดไว้ต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ถือตามโมเดลธุรกิจซึ่งเข้าเงื่อนไขทั้งสองข้อคือเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญาและเพื่อขายสินทรัพย์ทางการเงินและข้อกำหนดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินซึ่งทำให้เกิดกระแสเงินสดซึ่งเป็นการจ่ายเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่กำหนดไว้ กิจการต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่ไม่เข้าเงื่อนไขทั้งหมดและเงินลงทุนในตราสารทุน กิจการต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน นอกจากนี้ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน กิจการอาจเลือกให้เงินลงทุนในตราสารทุน (ไม่ใช่เงินลงทุนที่ถือไว้เพื่อค้าหรือไม่เป็นสิ่งที่ตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายซึ่งเกิดจากการรวมธุรกิจ) วัดด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นภายหลังในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กิจการต้องรับรู้เงินปันผลจากเงินลงทุนดังกล่าวในกำไรหรือขาดทุน

การวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน กำหนดให้จำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตของหนี้สินนั้นต้องแสดงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น เว้นแต่การรับรู้ของการเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจะก่อให้เกิดหรือขยายการจับคู่อย่างไม่เหมาะสมทางการบัญชีในกำไรหรือขาดทุน การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตต้องไม่ถูกโอนไปเป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่องเครื่องมือทางการเงิน กำหนดให้ใช้วิธีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น วิธีผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นนั้นกำหนดให้กิจการต้องบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละวันที่รายงานเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตนับตั้งแต่การรับรู้เมื่อเริ่มแรก หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งคือการรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดเหตุการณ์ด้านเครดิตขึ้นก่อน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน กำหนดลักษณะของรายการที่เข้าเงื่อนไขการบัญชีป้องกันความเสี่ยง โดยเฉพาะลักษณะของเครื่องมือที่เข้าเงื่อนไขสำหรับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งมีอย่างแพร่หลายและลักษณะขององค์ประกอบของความเสี่ยงของรายการที่ไม่ใช่รายการทางการเงินที่เข้าเงื่อนไขการบัญชีป้องกันความเสี่ยง นอกจากนี้มาตรฐานได้นำหลักการความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจมาใช้ในการทดสอบความมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งกำหนดการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของกิจการ

กิจการสามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้แบบปรับปรุงย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงการประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่ต้องถือปฏิบัติกับรายการที่ได้มีการตัดรายการแล้ว ณ วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก หรือกิจการสามารถเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้โดยปรับปรุงรายการผลกระทบสะสมที่เกิดจากการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นครั้งแรก เป็นรายการปรับปรุงกับกำไรสะสม (หรือองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น (ตามความเหมาะสม)) ณ วันที่เริ่มต้นใช้มาตรฐานครั้งแรก ทั้งนี้ กิจการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าว

- การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ อธิบายประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่ สกุดเงินที่ใช้นำเสนองบการเงินไม่ก่อให้เกิดฐานะเปิดต่อความเสี่ยงที่กิจการนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาปฏิบัติ และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ระบุถึงกรณีที่ถูกหนี้ออกตราสารทุนให้แก่เจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้สินทางการเงินทั้งหมดหรือบางส่วน ลูกหนี้ต้องตัดรายการหนี้สินทางการเงินทั้งหมดหรือบางส่วนดังกล่าว การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง 2561 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ และการอ้างอิงถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับอื่น ยกเว้นมาตรฐานฉบับต่อไปนี้ ซึ่งมีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อกำหนดและแนวปฏิบัติทางการบัญชี

- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเลือกวิธีการวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน (ซึ่งถือโดยกิจการหรือถือโดยทางอ้อมผ่านกิจการซึ่งเป็นกิจการร่วมลงทุน กองทุนรวม กองทรัสต์ หรือกิจการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน รวมถึงกองทุนประกันภัยแบบควบการลงทุน) โดยกิจการต้องเลือกวิธีการนี้สำหรับแต่ละบริษัทร่วมหรือการร่วมค้า ณ วันที่รับรู้รายการครั้งแรกของบริษัทร่วมและการร่วมค้า มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ ได้อธิบายให้ชัดเจนถึงการพิจารณาเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

- มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่นี้ อธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนไปยังบัญชีอื่น ๆ หรือการโอนจากบัญชีอื่น ๆ มาเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์นั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ ได้เพิ่มข้อกำหนดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิปฏิบัติสำหรับเงื่อนไขการได้รับสิทธิและเงื่อนไขการได้รับสิทธิที่ไม่ใช่เงื่อนไขการบริการหรือผลงาน สำหรับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยเงินสด
- 2) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยยอดสุทธิจากภาระผูกพันภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- 3) ให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับการปรับปรุงเงื่อนไขของการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่เปลี่ยนการจัดประเภทจากการจ่ายชำระด้วยเงินสดเป็นการจ่ายชำระด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กำหนดให้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไปสำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่นี้ กำหนดทางเลือกสำหรับธุรกิจ
ประกันภัยในการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือ
ทางการเงิน ดังนี้

- 1) การยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง
เครื่องมือทางการเงินเป็นการชั่วคราว

กิจการที่มีกิจกรรมหลักเกี่ยวข้องกับการประกันภัยอาจเลือกที่จะถือปฏิบัติตามแนว
ปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำหรับธุรกิจ
ประกันภัย แทนการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง
เครื่องมือทางการเงิน โดยกิจการสามารถยกเว้นการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการ
รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน นี้จนถึงรอบบัญชีที่เริ่ม
ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2565 หรือก่อนมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17
เรื่อง สัญญาประกันภัย จะมีผลบังคับใช้

- 2) วิธีปรับผลกระทบรายการ (The Overlay approach)

วิธีการนี้ไม่อนุญาตให้ใช้ในประเทศไทย

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องมาเริ่มถือปฏิบัติกับ
งบการเงินของกลุ่มบริษัทเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมีผลบังคับใช้
โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ดังกล่าวที่มีต่องบการเงินของกลุ่มบริษัทในงวดที่จะเริ่มถือปฏิบัติ

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการนี้ได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าของ
องค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชีที่สำคัญดังต่อไปนี้

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์และ
กระแสรายวัน และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงในการเปลี่ยนมือซึ่งจะถึงกำหนดภายในสามเดือน
ทั้งนี้ไม่รวมเงินฝากธนาคารที่ติดภาระหลักประกัน

3.2 เงินลงทุนชั่วคราว

หลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนประเภทหลักทรัพย์หุ้นทุนที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค้ารับรู้เป็นรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.3 เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรมและหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายประเภทหลักทรัพย์หุ้นทุนที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของงวด

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้น การเปลี่ยนแปลงในกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นรับรู้เป็นส่วนหนึ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะโอนไปรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจากเงินลงทุนเพื่อค้าเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย บริษัทจะปรับมูลค่าของเงินลงทุนดังกล่าวใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.4 ลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าแสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินลูกหนี้ไม่ได้ จำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญประมาณขึ้นจากประสบการณ์ในการเก็บเงินในอดีต และตามสถานะปัจจุบันของลูกหนี้ค้างค้าง ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

3.5 สินค้าคงเหลือ

วัตถุดิบสำหรับงานก่อสร้างแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่าราคาทุนคำนวณตามวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นราคาโดยประมาณที่คาดว่าจะขายได้ตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติหักด้วยประมาณการต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายไปเพื่อให้ขายสินค้านั้นได้

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกค่าเพื่อการลดมูลค่าของสินค้าคงเหลือเมื่อสินค้าเสียหายหรือสินค้าล้าสมัย

งานระหว่างก่อสร้างรับรู้ตามที่ระบุในข้อ 3.18

3.6 สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ

สินทรัพย์จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของเมื่อบริษัทผูกพันในการขายสินทรัพย์ให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ โดยมีเงื่อนไขว่าสินทรัพย์ดังกล่าวต้องมีไว้พร้อมขายในสภาพปัจจุบัน และการขายมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมาก

3.7 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยวิธีราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ในกรณีที่มีการด้อยค่าของเงินลงทุน ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.8 เงินลงทุนในการร่วมการงาน

เงินลงทุนในการร่วมการงาน แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

3.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดินแสดงในราคาใหม่ที่ตีใหม่ตามการประเมินราคาของผู้ประเมินอิสระ โดยกลุ่มบริษัทและบริษัทมีนโยบายในการจัดให้มีการประเมินราคาของที่ดินทุก 3 ปี หรือเมื่อมูลค่ายุติธรรมของที่ดินที่เคยตีราคาใหม่ต่างไปจากมูลค่าตามบัญชีอย่างมีสาระสำคัญ

อาคารและอุปกรณ์แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	5 - 20 ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์	5 - 20 ปี
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

สำหรับสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ ราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรมซึ่งกำหนดจากเกณฑ์ราคาตลาด ณ วันที่มีการตีราคาใหม่

กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ในบัญชี “ผลกำไรจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่” โดยแสดงเป็นองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ใน งบแสดงฐานะการเงิน อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยตีราคาลดลงและกลุ่มบริษัทและบริษัทได้รับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแล้ว ส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาใหม่นี้จะถูกรับรู้เป็นรายได้ไม่เกินจำนวนที่เคยลดลงและได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายใน งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นปีก่อนๆ แล้ว

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่ลดลงจากการตีราคาใหม่เป็นค่าใช้จ่ายใน งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น อย่างไรก็ตาม หากสินทรัพย์นั้นเคยมีการตีราคาเพิ่มขึ้น และยังมียอดคงค้างของบัญชี “ผลกำไรจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่” อยู่ในองค์ประกอบอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่จะถูกนำไปหักออกจาก “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” ไม่เกินจำนวนซึ่งเคยตีราคาเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ชนิดเดียวกัน และส่วนที่เกิน จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลกำไรจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่ดังกล่าวไม่สามารถจ่ายเป็นเงินปันผลได้

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน และไม่มีมูลค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง

การซ่อมแซมและบำรุงรักษาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ในปีที่เกิดรายการ ต้นทุนของการปรับปรุงให้ดีขึ้นที่สำคัญจะบันทึกรวมไว้ในราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าการปรับปรุงนั้นจะทำให้กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ประโยชน์กลับคืนมาเกินกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี สินทรัพย์ที่ได้มาจากการปรับปรุงหลักจะตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้ประโยชน์ที่เหลืออยู่ของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

กำไรและขาดทุนจากการจำหน่ายกำหนดโดยเปรียบเทียบสิ่งตอบแทนที่ได้รับกับราคาตามบัญชี และรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงาน

ในการจำหน่ายสินทรัพย์ที่มีการตีราคาใหม่ ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะโอนไปยังกำไรสะสม

3.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ 5 ปี

3.11 การค้ำของสินทรัพย์

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะพิจารณาการค้ำของสินทรัพย์ เมื่อมีเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่มีข้อบ่งชี้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน (มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่ายของสินทรัพย์นั้นๆ หรือมูลค่าจากการใช้แล้วแต่ราคาไถ่จะสูงกว่า) ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าว การสอบทานจะพิจารณาสินทรัพย์แต่ละรายการหรือพิจารณาจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนจากการค้ำในงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

กลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำซึ่งได้บันทึกไว้ในปีก่อนๆ เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการค้ำดังกล่าวหมดไปหรือลดลง ทั้งนี้ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็น (สุทธิจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย) เสมือนว่ากลุ่มบริษัทและบริษัทไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการค้ำของสินทรัพย์ในปีก่อนๆ

3.12 สัญญาเช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่อยู่กับผู้ให้เช่าจะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่านั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้เช่า เป็นต้น จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าซึ่งกลุ่มบริษัทและบริษัท ได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน กลุ่มบริษัทและบริษัทบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินของผู้เช่าด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่เช่าคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายทางการเงินคำนวณโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตลอดระยะเวลาของสัญญา ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.13 รายการที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างปี แปลงค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ คงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานแปลงค่าเป็นเงินบาทตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันนั้น ซึ่งกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย กำไรหรือขาดทุนจากการรับหรือจ่ายชำระและการแปลงค่าดังกล่าวรวมไว้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.14 ประมวลการหนี้สิน

ประมวลการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อกลุ่มบริษัทและบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้น อันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

3.15 ผลประโยชน์พนักงาน

3.15.1 ผลประโยชน์ระยะสั้น

กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

3.15.2 ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้

กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพโดยสินทรัพย์ของกองทุนแยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและบริษัท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินสมทบเข้ากองทุนจากพนักงานและกลุ่มบริษัทและบริษัท เงินจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในส่วนของกลุ่มบริษัทและบริษัทจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เกี่ยวข้อง

3.15.3 ผลประโยชน์หลังออกจากงาน - โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

หนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานส่วนที่เป็นเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุการทำงานของพนักงาน โดยการประมาณจำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทและบริษัทตลอดระยะเวลาทำงานถึงปีที่เกษียณอายุ โดยผลประโยชน์ดังกล่าวได้ถูกคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน อัตราคิดลดใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลเป็นอัตราอ้างอิงเริ่มต้นการประมาณการหนี้สินดังกล่าวคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method)

เมื่อข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยมีการเปลี่ยนแปลง กลุ่มบริษัทและบริษัทรับรู้ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นในรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขโครงการจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อการแก้ไขโครงการมีผลบังคับใช้

3.16 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

บริษัทดำเนินโครงการผลตอบแทนพนักงานโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่ชำระด้วยตราสารทุน โดยที่บริษัทได้รับบริการจากพนักงานเป็นสิ่งตอบแทน สำหรับตราสารทุน (สิทธิซื้อหุ้น) ที่บริษัทออกให้ มูลค่ายุติธรรมของบริการของพนักงานเพื่อแลกเปลี่ยนกับการให้สิทธิซื้อหุ้นจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย จำนวนรวมที่ตัดเป็นค่าใช้จ่ายจะอ้างอิงจากมูลค่าของยุติธรรมของสิทธิซื้อหุ้นที่ออกให้

เมื่อมีการใช้สิทธิ บริษัทจะออกหุ้นใหม่ สิ่งตอบแทนที่ได้รับสุทธิของต้นทุนในการทำรายการทางตรงจะเครดิตไปยังทุนเรือนหุ้น (มูลค่าที่ตราไว้) และส่วนเกินมูลค่าหุ้นเมื่อมีการใช้สิทธิ

กรณีที่บริษัทให้สิทธิซื้อตราสารทุนแก่พนักงานของบริษัท จะปฏิบัติเหมือนการเพิ่มทุนอย่างหนึ่ง บริษัทต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของบริการของพนักงาน โดยอ้างอิงกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุน ณ วันที่ให้สิทธิ ซึ่งจะรับรู้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับสิทธิ

3.17 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีขายอื่น ๆ และแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

รายได้ค่าก่อสร้างรับรู้ตามที่ระบุในข้อ 3.18

ดอกเบี้ยรับ รายได้อื่น และค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.18 สัญญาก่อสร้าง

รายได้ค่าก่อสร้าง

รายได้ค่าก่อสร้างประกอบด้วยจำนวนเมื่อเริ่มแรกตามที่ตกลงไว้ในสัญญาบวกจำนวนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสัญญาอันเกิดจากการตัดแปลงงาน การเรียกร้องค่าเสียหาย หรือการจ่ายเงินเพื่อจูงใจหากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่จะก่อให้เกิดรายได้และสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

เมื่อสามารถประมาณผลของงานก่อสร้างตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ รายได้ตามสัญญาจะถูกรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตามขั้นความสำเร็จของงาน ขั้นความสำเร็จของงานก่อสร้างตามสัญญาประมาณ โดยอ้างอิงกับอัตราส่วนของต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นของงานที่ทำเสร็จจนถึงปัจจุบันกับประมาณการต้นทุนค่าก่อสร้างทั้งสิ้น

หากไม่สามารถประมาณผลของงานก่อสร้างตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ รายได้ค่าก่อสร้างจะถูกรับรู้ได้ไม่เกินกว่าต้นทุนการก่อสร้างตามสัญญาที่เกิดขึ้นและมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่าจะได้รับต้นทุนนั้นคืน

ผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้าง

เมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่าต้นทุนค่าก่อสร้างทั้งสิ้นจะสูงกว่ารายได้ค่าก่อสร้างทั้งสิ้น กลุ่มบริษัทและบริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญาในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

มูลค่างานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บเงินและเงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง

จำนวนรวมของต้นทุนที่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบันและกำไรหรือขาดทุนที่รับรู้แล้วของแต่ละสัญญาจะนำไปเปรียบเทียบกับเงินงวดที่เรียกเก็บจากผู้จ้างถึงวันสิ้นปี

หากต้นทุนของงานก่อสร้างที่เกิดขึ้นรวมกับกำไรหรือขาดทุนที่รับรู้แล้วของแต่ละสัญญา มีจำนวนสูงกว่าเงินงวดที่เรียกเก็บ ผลต่างที่เกิดขึ้นจะแสดงเป็นยอดสินทรัพย์ในบัญชีมูลค่างานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บเงิน

หากจำนวนเงินงวดที่เรียกเก็บสูงกว่าต้นทุนของงานก่อสร้างที่เกิดขึ้นรวมกับกำไรหรือขาดทุนที่รับรู้แล้วของแต่ละสัญญา ผลต่างที่เกิดขึ้นจะแสดงเป็นยอดหนี้สินในบัญชีเงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง

งานระหว่างก่อสร้าง

ต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการก่อสร้างที่ต้องทำในอนาคตรับรู้เป็นงานระหว่างก่อสร้างหากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่ากิจการจะได้รับต้นทุนนั้นคืน

3.19 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

3.19.1 ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบัน

ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคือ จำนวนภาษีเงินได้ที่ต้องชำระโดยคำนวณจากกำไรทางภาษีสำหรับปี กำไรทางภาษีแตกต่างจากกำไรที่แสดงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเนื่องจากกำไรทางภาษีไม่ได้รวมรายการที่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษีในปีอื่นๆ และไม่ได้รวมรายการที่ไม่สามารถถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี ภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันคำนวณโดยใช้อัตราภาษี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

3.19.2 ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีเป็นการรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินกับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน ที่ใช้ในการคำนวณกำไรทางภาษี (ฐานภาษี) บริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวทุกรายการ และรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างเน่ว่ากำไรทางภาษีจะมีจำนวนเพียงพอ ที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้น มาใช้ประโยชน์ได้โดยมีการทบทวนมูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีจะถูกปรับลดลง เมื่อกำไรทางภาษีที่จะนำมาใช้ประโยชน์ลดลงการกลับรายการจะทำเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างเน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีบางส่วนหรือทั้งหมด มาใช้ประโยชน์ได้

มูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีคำนวณด้วยอัตราภาษีที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีหรือในงวดที่คาดว่าจะจ่ายชำระหนี้สินภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ก่อนข้างเน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันจะหักกลบกันได้เมื่อบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายในการนำสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาหักกลบกันและ กลุ่มบริษัทและบริษัทตั้งใจจะชำระหนี้สินดังกล่าวด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับชำระสินทรัพย์และหนี้สินในเวลาเดียวกันและทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับหน่วยงานการจัดเก็บภาษีเดียวกัน

รายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น รายการภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นถ้าภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวด

3.20 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ไม่ว่าจะราคานั้นจะสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือประมาณมาจากเทคนิคการประเมินมูลค่า ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของรายการสินทรัพย์หรือหนี้สินรายการใดรายการหนึ่ง กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณาถึงลักษณะของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นซึ่งผู้ร่วมตลาดจะนำมาพิจารณาในการกำหนดราคาของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ณ วันที่วัดมูลค่า โดยการวัดมูลค่ายุติธรรมและ/หรือการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินนี้ใช้ตามเกณฑ์ตามที่กล่าว

นอกจากนี้ การวัดมูลค่ายุติธรรมได้จัดลำดับชั้นเป็นระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 โดยแบ่งตามลำดับชั้นของข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ และตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่ใช้วัดมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- ระดับที่ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ระดับที่ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

3.21 ขาดทุนต่อหุ้น

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารขาดทุนสุทธิสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยบุคคลภายนอกในระหว่างปี ในกรณีที่มีการเพิ่มทุนใช้จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักตามระยะเวลาการรับชำระค่าหุ้นเพิ่มทุน และในกรณีที่ลดทุนใช้จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักตามระยะเวลาการจดทะเบียนการลดทุน ขาดทุนต่อหุ้นปรับลดคำนวณจากจำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักที่รวมสมมติฐานว่าหุ้นสามัญเทียบเท่าได้ถูกแปลงเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด

3.22 การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการปฏิบัติตามนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทและบริษัทตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการ และตั้งสมมติฐานหลายประการซึ่งมีผลกระทบต่อการแสดงจำนวนสินทรัพย์ หนี้สินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินรวมทั้งการแสดงรายได้ และค่าใช้จ่ายของงวดบัญชี ประมาณการและสมมติฐานที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ถึงแม้ว่าการประมาณการของผู้บริหารได้พิจารณาอย่างสมเหตุสมผลภายใต้เหตุการณ์ ณ ขณะนั้นผลที่เกิดขึ้นจริงอาจมีความแตกต่างไปจากประมาณการนั้น โดยประมาณการทางการบัญชีที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

3.22.1 ประมาณการต้นทุนโครงการก่อสร้างและประมาณการผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้าง กลุ่มบริษัทและบริษัทประมาณการต้นทุนการก่อสร้างของแต่ละโครงการจากรายละเอียดของแบบก่อสร้างและนำมาคำนวณจำนวนและมูลค่าวัสดุก่อสร้างที่ต้องใช้ในโครงการดังกล่าว รวมถึงค่าแรง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ต้องใช้ในการให้บริการก่อสร้างจนเสร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ กลุ่มบริษัทและบริษัทจะทำการทบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกราวที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทและบริษัทพิจารณาผลขาดทุนสำหรับโครงการก่อสร้างแต่ละโครงการ โดยเปรียบเทียบต้นทุนโครงการก่อสร้างทั้งหมดกับมูลค่าตามสัญญาก่อสร้างของแต่ละโครงการ

3.22.2 ผลกระทบของคดีฟ้องร้อง

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีที่ถูกฟ้องร้อง โดยพิจารณาถึงมูลเหตุแห่งพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้อง เอกสารหลักฐานประกอบอื่นๆ รวมทั้งการปรึกษาที่ปรึกษากฎหมายสำหรับข้อพิพาททางการค้าและการถูกฟ้องร้องที่สำคัญ

3.22.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณ ผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ โดยพิจารณาจากสถานะการเงินของลูกหนี้ และผลของการฟ้องร้องดำเนินในคดีกับลูกหนี้แต่ละราย

4. ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

4.1 รายการที่ไม่ใช่เงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับ				
มูลค่าสุทธิธรรมเงินลงทุนเพื่อขาย	215,334	23,586,905	215,334	23,586,905
กลับรายการขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการ				
ปรับมูลค่าสุทธิธรรมเงินลงทุนเพื่อขาย	(8,166,504)	-	(8,166,504)	-
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าของ				
เงินลงทุนชั่วคราว	3,532,267	7,669,805	3,532,267	7,669,805
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ				
ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	1,435,164	-	1,435,164
เจ้าหน้าที่จากการลงทุนในรายจ่ายฝ่ายทุน				
จากการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,220,000	-	2,220,000	-

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2561
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินสดในมือ	733,726	567,665	733,726	
เงินฝากธนาคาร				
- ประเภทกระแสรายวัน	15,332,376	4,470,648	15,332,376	
- ประเภทออมทรัพย์	5,361,113	36,632,309	4,366,497	
- ประเภทเงินฝากประจำ (อายุไม่เกิน 3 เดือน)	205,982	570,683	205,982	
รวม	21,633,197	42,241,305	20,638,581	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.38 ถึงร้อยละ 0.40 ต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ (อายุไม่เกิน 3 เดือน) มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.75 ถึงร้อยละ 1.38 ต่อปี และร้อยละ 0.73 ถึงร้อยละ 1.38 ต่อปี ตามลำดับ

5. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินลงทุนชั่วคราว				
หลักทรัพย์เพื่อค้า - ตราสารทุน	16,156,359	15,216,072		16,156,359
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(7,669,805)	(11,202,072)		(7,669,805)
รวม	8,486,554	4,014,000		8,486,554

ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้าจำนวน 11.20 ล้านบาท และ 7.67 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรับรู้ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 3.53 ล้านบาท และจำนวน 7.67 ล้านบาท ตามลำดับ

การซื้อขายเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีการขายเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้าจำนวน 0.48 ล้านบาท และ 84.65 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทซื้อเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า จำนวน 100.80 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี)

6. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า				
- กิจการอื่น	37,336,463	33,036,551		37,336,463
ลูกหนี้การค้า	37,336,463	33,036,551		37,336,463

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
มูลค่าของงานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บ (ดูหมายเหตุข้อ 36)	91,270,070	143,436,032	91,270,070	
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
- กิจการอื่น	559,696	1,479,169	559,696	
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	5,782,894	1,697,165	5,782,894	
เงินทวงจ่าย	308,401	188,957	308,401	
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	2,438,453	1,807,315	2,438,453	
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	9,089,444	5,172,606	9,089,444	
รวม	137,695,977	181,645,189	137,695,977	

อายุของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม แยกได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	37,336,463	33,036,551	37,336,463	
รวม	37,336,463	33,036,551	37,336,463	

7. สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
วัสดุก่อสร้าง	2,181,792	-	2,181,792	
งานระหว่างก่อสร้าง	14,322,944	155,771	14,322,944	
รวม	16,504,736	155,771	16,504,736	

8. เงินมัดจำเพื่อซื้อกิจการ

เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2558 บริษัทได้จ่ายเงินมัดจำให้แก่คู่สัญญารายหนึ่งจำนวน 10 ล้านบาท เพื่อเข้าตรวจสอบสถานะธุรกิจโรงแรมแห่งหนึ่งในประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติเห็นควรไม่เข้าลงทุนในธุรกิจโรงแรมดังกล่าว ต่อมาบริษัทได้ฟ้องร้องดำเนินคดีกับคู่สัญญาเพื่อเรียกคืนเงินมัดจำดังกล่าว และเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษายกฟ้องและให้คู่สัญญามีสิทธิยึดเงินมัดจำดังกล่าว บริษัทดำเนินการยื่นอุทธรณ์โดยเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น บริษัทได้ดำเนินการยื่นฎีกาแล้วเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2561 คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ทั้งนี้บริษัทได้บันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เป็นจำนวน 10 ล้านบาท

9. สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติให้ปิดบริษัทย่อย และบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 โดยบริษัทได้รับเงินคืนจากการชำระบัญชีของบริษัทย่อยแล้วในเดือนกุมภาพันธ์ 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของจำนวน 0.85 ล้านบาท โดยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 0.15 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี) อย่างไรก็ตามบริษัทไม่ได้นำเสนอการดำเนินงานที่ยกเลิก เนื่องจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุข้อ 12) และผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยดังกล่าวไม่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 2.3)

10. เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระหลักประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีเงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระหลักประกันจำนวน 297.31 ล้านบาท และ 84.88 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำประเภทมีกำหนดระยะเวลา 3 เดือน มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.38 ถึงร้อยละ 1.38 ต่อปี และร้อยละ 0.80 ถึงร้อยละ 1.38 ต่อปี

ปี	จำนวน	อัตราดอกเบี้ย	ประเภท
2561	297.31	0.38 - 1.38	ออมทรัพย์
2560	84.88	0.80 - 1.38	ออมทรัพย์

ซึ่งบริษัทได้นำไปค้ำประกันวงเงินสำหรับหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 41.1)

11. เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ตราสารทุน	80,181,739	54,965,867		80,181,739
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(26,856,737)	(18,905,567)		(26,856,737)
รวม	53,325,002	36,060,300		53,325,002

ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมเงินลงทุนเพื่อขายจำนวน 18.91 ล้านบาท และ 26.86 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรับรู้ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย เป็นขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 0.22 ล้านบาท และ 23.59 ล้านบาท ตามลำดับ และรับรู้การกลับรายการขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการขายเงินลงทุนเพื่อขายในกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการสำหรับสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 8.17 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี)

การซื้อขายเงินลงทุนเพื่อขาย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีการขายเงินลงทุนเพื่อขาย จำนวน 18.30 ล้านบาท และ 0.02 ล้านบาท ตามลำดับ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีการซื้อเงินลงทุนเพื่อขาย 0.19 ล้านบาท (สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี)

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย แสดงในราคาตามวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

บริษัทย่อย	ประเภทกิจการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		ถือหุ้น (ร้อยละ)		ทุนที่ชำระแล้ว		ราคาทุน (บาท)	
		2561	2560	2561	2560	2561	2560
	พัฒนา						
บริษัท ที แอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด	อสังหาริมทรัพย์ และบริหาร สินทรัพย์	-	99.99	-	1,000,000	-	999,970
						-	999,970

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติให้บริษัทลงทุนในหุ้นของบริษัท ที แอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด โดยบริษัท ที แอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด ได้จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 และบริษัทได้ซื้อหุ้นสามัญจำนวน 99,997 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ที แอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 999,970 บาท โดยบริษัทได้จ่ายชำระค่าซื้อหุ้นแล้ว ดังนั้น บริษัทถือว่าบริษัท ที แอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด เป็นบริษัทย่อยตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2560 (ดูหมายเหตุข้อ 1)

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติให้จดทะเบียนปิดบริษัทย่อย และบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 (ดูหมายเหตุข้อ 1)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนในบริษัทย่อยเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของจำนวน 0.85 ล้านบาท โดยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 0.15 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี) อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่ได้นำเสนอการดำเนินงานที่ยกเลิก เนื่องจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย (ดูหมายเหตุข้อ 12) และผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยดังกล่าวไม่มีสาระสำคัญต่องบการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 2.3)

13. เงินลงทุนในการร่วมการงาน

เงินลงทุนในการร่วมการงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

ชื่อการร่วมการงาน	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินรวม	
		สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	ราคาทุน (บาท)
		2560	2560
กิจการร่วมค้าไทยบริการอุตสาหกรรมและเรือธงรงค์	รับเหมาก่อสร้าง	51	510,000
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า			(510,000)
รวมเงินลงทุนในการร่วมการงาน			-

ชื่อการร่วมการงาน	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		ราคาทุน (บาท)	
		2561	2560	2561	2560
กิจการร่วมค้าไทยบริการ					
อุตสาหกรรมและเรือธงรงค์	รับเหมาก่อสร้าง	51	51	510,000	510,000
หัก ค่าเพื่อการด้อยค่า				(510,000)	(510,000)
รวมเงินลงทุนในการร่วมการงาน				-	-

บริษัทจัดทำและนำเสนองบการเงิน โดยไม่ได้รวมส่วนได้เสียของบริษัทในการดำเนินงานร่วมกันในกิจการร่วมค้าไทยบริการอุตสาหกรรมและเรื่อฉรงค์ (ดูหมายเหตุข้อ 2.2)

ข้อมูลทางการเงินที่ยังไม่ได้ตรวจสอบโดยสรุปของการร่วมการงาน มีดังนี้

	บาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
สินทรัพย์หมุนเวียน	6,292,653
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	3,195,316
หนี้สินหมุนเวียน	(4,431,229)
ส่วนของผู้ร่วมการงาน	(5,056,740)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	
รายได้รวม	19,170
ค่าใช้จ่ายรวม	(116,572)
ขาดทุนสำหรับปี	(97,402)

14. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า			
- กิจการอื่น	148,731,916	147,850,268	148,731,916
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(148,731,916)	(147,850,268)	(148,731,916)
ลูกหนี้การค้า	-	-	-
มูลค่าของงานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้รับเรียกเก็บ	39,619,782	39,619,782	39,619,782
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(39,619,782)	(39,619,782)	(39,619,782)
มูลค่าของงานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้รับเรียกเก็บ (ดูหมายเหตุข้อ 36)	-	-	-

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น			
ลูกหนี้อื่น			
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ดูหมายเหตุข้อ 39)	428,689	435,392	428,689
- กิจการอื่น	7,803,226	6,646,117	7,803,226
- ลูกหนี้อื่น - ธนาคาร (ดูหมายเหตุข้อ 43.1)	5,334,318	5,334,318	5,334,318
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(6,632,619)	(6,314,352)	(6,632,619)
ลูกหนี้อื่น	6,933,614	6,101,475	6,933,614
เงินทรงจ่าย	7,842,027	207,490	7,842,027
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(7,840,537)	-	(7,840,537)
เงินทรงจ่าย	1,490	207,490	1,490
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	3,064,733	3,044,164	3,064,733
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	1,111,278	94,304	1,111,278
ลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น	11,111,115	9,447,433	11,111,115
รวม	11,111,115	9,447,433	11,111,115

อายุของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม แยกได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
เกินกำหนดชำระ			
มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	148,731,916	147,850,268	148,731,916
รวม	148,731,916	147,850,268	148,731,916

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายการเคลื่อนไหวดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ยอดยกมา	202,465,649	202,824,854	202,465,649
บวก ตั้งหนี้สงสัยจะสูญระหว่างปี	5,000,000	500,000	5,000,000
หัก กลับรายการหนี้สงสัยจะสูญระหว่างปี	(4,640,795)	(881,648)	(4,640,795)
หัก ตัดจำหน่ายหนี้สงสัยจะสูญระหว่างปี	-	(8,658,804)	-
ยอดคงเหลือ	202,824,854	193,784,402	202,824,854

15. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	งบการเงินรวม		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
		เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย	
ราคาทุน				
ที่ดิน				
ราคาทุนเดิม	98,555,145	-	-	98,555,145
ส่วนตีราคาเพิ่ม	328,377,855	-	-	328,377,855
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร*	32,743,550	113,976	(249,426)	32,608,100
เครื่องจักรและอุปกรณ์*	63,834,582	1,733,713	(1,815,140)	63,753,155
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน*	15,668,087	623,537	(579)	16,291,045
ยานพาหนะ*	28,927,863	-	(7,129,150)	21,798,713
รวมราคาทุน	<u>568,107,082</u>	<u>2,471,226</u>	<u>(9,194,295)</u>	<u>561,384,013</u>
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร*	(8,912,539)	(2,872,372)	163,733	(11,621,178)
เครื่องจักรและอุปกรณ์*	(49,749,869)	(5,485,603)	1,778,766	(53,456,706)
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน*	(9,797,585)	(2,253,391)	506	(12,050,470)
ยานพาหนะ*	(25,579,915)	(1,867,748)	7,128,437	(20,319,226)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>(94,039,908)</u>	<u>(12,479,114)</u>	<u>9,071,442</u>	<u>(97,447,580)</u>
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	<u>474,067,174</u>			<u>463,936,433</u>
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
2560			บาท	<u>12,479,114</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	งบการเงินเฉพาะกิจการ		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บาท
		เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย	
ราคาทุน				
ที่ดิน				
ราคาทุนเดิม	98,555,145	-	(44,338,819)	54,216,326
ส่วนตีราคาเพิ่ม	328,377,855	-	(313,721,181)	14,656,674
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	32,608,100	-	(19,156,050)	13,452,050
เครื่องจักรและอุปกรณ์	63,753,155	622,447	(31,691,919)	32,683,683
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	16,291,045	124,832	(2,641,590)	13,774,287
ยานพาหนะ	21,798,713	40,000	(1,534,052)	20,304,661
รวมราคาทุน	561,384,013	787,279	(413,083,611)	149,087,681
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	(11,621,178)	(3,561,315)	6,133,358	(9,049,135)
เครื่องจักรและอุปกรณ์	(53,456,706)	(4,288,470)	31,071,848	(26,673,328)
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน	(12,050,470)	(1,694,448)	2,590,519	(11,154,399)
ยานพาหนะ	(20,319,226)	(285,120)	1,156,227	(19,448,119)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(97,447,580)	(9,829,353)	40,951,952	(66,324,981)
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	463,936,433			82,762,700

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	งบการเงินเฉพาะกิจการ		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
		เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย บาท	
ราคาทุน				
ที่ดิน				
ราคาทุนเดิม	98,555,145	-	-	98,555,145
ส่วนตีราคาเพิ่ม	328,377,855	-	-	328,377,855
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร*	32,743,550	113,976	(249,426)	32,608,100
เครื่องจักรและอุปกรณ์*	63,834,582	1,733,713	(1,815,140)	63,753,155
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน*	15,668,087	623,537	(579)	16,291,045
ยานพาหนะ*	28,927,863	-	(7,129,150)	21,798,713
รวมราคาทุน	568,107,082	2,471,226	(9,194,295)	561,384,013
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร*	(8,912,539)	(2,872,372)	163,733	(11,621,178)
เครื่องจักรและอุปกรณ์*	(49,749,869)	(5,485,603)	1,778,766	(53,456,706)
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์สำนักงาน*	(9,797,585)	(2,253,391)	506	(12,050,470)
ยานพาหนะ*	(25,579,915)	(1,867,748)	7,128,437	(20,319,226)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(94,039,908)	(12,479,114)	9,071,442	(97,447,580)
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	474,067,174			463,936,433
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
2561			บาท	9,829,353
2560			บาท	12,479,114

* รายการบางรายการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทการเปิดเผยข้อมูลใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิดเผยข้อมูลสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งหักค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่มีจำนวน 50.20 ล้านบาท และจำนวน 60.61 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีที่ดินและอาคารอีกบางส่วนซึ่งมีมูลค่าตามบัญชีจำนวน 359.02 ล้านบาท ที่จัดจ้างเองเป็นหลักประกันเงินเบิกเกินบัญชีจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 19) เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 21) และหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 41.1) (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี) ต่อมาเมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2561 บริษัทดำเนินการไถ่ถอนที่ดินและอาคารดังกล่าวแล้วตามมูลค่าที่จัดจ้างไว้

เครื่องจักรและอุปกรณ์และยานพาหนะภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่กลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นผู้เช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ราคาทุนของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	5,483,079	3,400,000	5,483,079
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(4,803,882)	(3,399,999)	(4,803,882)
ราคาตามบัญชีสุทธิ	679,197	1	679,197

16. ลูกหนี้เงินประกันผลงาน

ลูกหนี้เงินประกันผลงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้เงินประกันผลงาน	103,702,817	140,762,100	103,702,817
ลูกหนี้เงินประกันผลงานซึ่งนำไปค้ำประกันไว้กับเจ้าหนี้	703,719	-	703,719
รวม	104,406,536	140,762,100	104,406,536
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(58,684,476)	(58,603,222)	(58,684,476)
รวม	45,722,060	82,158,878	45,722,060

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ยอดยกมา	58,684,476	58,684,476	58,684,476	58,684,476
หัก หนี้สงสัยจะสูญลดลงในระหว่างงวด	-	(81,254)	-	-
ยอดคงเหลือ	58,684,476	58,603,222	58,684,476	58,684,476

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัท ได้ออนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินจากลูกหนี้เงินประกันผลงานตามสัญญาก่อสร้างบางโครงการ จำนวนเงิน 0.70 ล้านบาท ให้แก่สถาบันการเงินเพื่อค้ำประกันวงเงินสำหรับหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยสถาบันการเงิน (ดูหมายเหตุข้อ 41.1) (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มี)

17. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
โปรแกรมคอมพิวเตอร์				
ราคาทุน	9,414,912	395,350	-	9,810,262
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(6,738,539)	(848,434)	-	(7,586,973)
รวม	2,676,373			2,223,289
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างติดตั้ง	-	1,780,000	-	1,780,000
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,676,373			4,003,289
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	2560		บาท	848,434

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย	โอนเข้า/ (โอนออก)	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
ราคาทุน	9,810,262	-	-	4,000,000	13,810,262
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(7,586,973)	(1,045,080)	-	-	(8,632,053)
รวม	2,223,289				5,178,209
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ระหว่างติดตั้ง	1,780,000	2,220,000	-	(4,000,000)	-
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	<u>4,003,289</u>				<u>5,178,209</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	เพิ่มขึ้น	ลดลง/ ตัดจำหน่าย	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
ราคาทุน	9,414,912	395,350	-	-	9,810,262
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(6,738,539)	(848,434)	-	-	(7,586,973)
รวม	2,676,373				2,223,289
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระหว่างติดตั้ง	-	1,780,000	-	-	1,780,000
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	<u>2,676,373</u>				<u>4,003,289</u>

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

2561	บาท	1,045,080
2560	บาท	848,434

18. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินประกันและเงินมัดจำ	4,782,911	4,018,891	4,782,911	
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	65,738,372	81,899,342	65,738,372	
รวม	70,521,283	85,918,233	70,521,283	
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(4,498,838)	(3,846,374)	(4,498,838)	
รวม	66,022,445	82,071,859	66,022,445	

19. เงินเบิกเกินบัญชี

เงินเบิกเกินบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินเบิกเกินบัญชี	21,926,033	-	21,926,033	
รวม	21,926,033	-	21,926,033	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีวงเงินเบิกเกินบัญชีกับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่ง รวมเป็นจำนวน 22 ล้านบาท และมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 - 9 ต่อปี โดยมีที่ดินและอาคารบางส่วนของบริษัท (ดูหมายเหตุข้อ 15) เป็นหลักประกัน นอกจากนี้ เงินเบิกเกินบัญชีดังกล่าวมีการค้าประกันโดยบุคคลธรรมดา 2 ท่าน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 : ไม่มีวงเงินเบิกเกินบัญชี)

รายการเคลื่อนไหวของเงินเบิกเกินบัญชีที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินเบิกเกินบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	21,926,033	21,815,231	21,926,033	21,815,231
เพิ่มขึ้น	52,355,053	77,002,200	52,355,053	77,002,200
จ่ายชำระคืน	(74,281,086)	(76,891,398)	(74,281,086)	(76,891,398)
รวมรายการกระแสเงินสด	(21,926,033)	110,802	(21,926,033)	110,802
เงินเบิกเกินบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	21,926,033	-	21,926,033

20. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เจ้าหนี้การค้า				
- กิจการอื่น	119,028,643	103,361,498		119,028,643
เจ้าหนี้การค้า	119,028,643	103,361,498		119,028,643
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ดูหมายเหตุข้อ 39)	1,200,000	1,200,000		1,200,000
- กิจการอื่น	74,746,830	78,913,514		74,746,830
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	21,043,795	15,399,933		20,968,795
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	96,990,625	95,513,447		96,915,625
รวม	216,019,268	198,874,945		215,944,268

21. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาว	40,171,401	-		40,171,401
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(40,171,401)	-		(40,171,401)
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-		-

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินข้างต้น เป็นเงินกู้ยืมจากการทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับธนาคารในประเทศแห่งหนึ่งเป็นจำนวน 207 ล้านบาท เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558 โดยมีเงื่อนไขการจ่ายชำระโดยจ่ายชำระเป็นรายเดือน เดือนละ 5.75 ล้านบาท เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558 ถึงเดือนกรกฎาคม 2561 ในอัตราดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมสำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา (Minimum Loan Rate: MLR) ต่อปี เงินกู้ยืมดังกล่าวมีหลักประกันเป็นที่ดินและอาคารของบริษัท (ดูหมายเหตุข้อ 15) ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 บริษัทได้ทำหนังสือสัญญาตกลงชำระหนี้เงินต้นทั้งหมดจำนวน 40.17 ล้านบาท ให้แก่ธนาคารดังกล่าว ภายในเดือนกรกฎาคม 2561 โดยบริษัทได้จ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2561 และบริษัทดำเนินการไถ่ถอนที่ดินและอาคารที่เป็นหลักประกันดังกล่าวแล้วในวันที่ 24 ธันวาคม 2561

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	40,171,401	109,171,401	40,171,401	109,171,401
จ่ายชำระคืน	(40,171,401)	(69,000,000)	(40,171,401)	(69,000,000)
รวมรายการกระแสเงินสด	(40,171,401)	(69,000,000)	(40,171,401)	(69,000,000)
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	40,171,401	-	40,171,401

22. หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ระยะเวลาจ่ายชำระ	จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคต		
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	495,510	328,164	495,510
1 - 5 ปี	656,328	328,164	656,328
	1,151,838	656,328	1,151,838
หัก ดอกเบี้ยรอดตัดจ่ายภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(137,727)	(62,495)	(137,727)
รวม	1,014,111	593,833	1,014,111

ระยะเวลาจ่ายชำระ	มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคต		
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	420,278	282,431	420,278
1 - 5 ปี	593,833	311,402	593,833
รวม	1,014,111	593,833	1,014,111

รายการเคลื่อนไหวของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน				
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,014,111	1,909,412	1,014,111	1,909,412
จ่ายชำระคืน	(420,278)	(895,301)	(420,278)	(895,301)
รวมรายการกระแสเงินสด	(420,278)	(895,301)	(420,278)	(895,301)
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	593,833	1,014,111	593,833	1,014,111

23. เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นเป็นเงินกู้ยืมจากอดีตกรรมการของบริษัทจำนวน 12.24 ล้านบาท โดยไม่มีการทำสัญญาเงินกู้ยืมเป็นลายลักษณ์อักษรและไม่มีหลักประกัน ซึ่งครบกำหนดเมื่อทวงถามและคิดดอกเบี้ยโดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสำหรับลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลา (Minimum Loan Rate: MLR) หรือประมาณร้อยละ 6.25 ต่อปี

ในระหว่างปี 2561 บริษัทกู้ยืมเงินจากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่งจำนวน 15 ล้านบาท โดยมีวงเงินกู้ยืมจำนวน 30 ล้านบาท มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8.5 ต่อปี และกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน บริษัทต้องชำระคืนเงินกู้ยืมเต็มจำนวนภายในวันที่ 31 มกราคม 2562 อย่างไรก็ตาม บริษัทชำระคืนเงินกู้ยืมเต็มจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2561

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นอื่นที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น ณ วันที่ 1 มกราคม	12,235,690	12,235,690	12,235,690	12,235,690
เพิ่มขึ้น	15,000,000	-	15,000,000	-
จ่ายชำระคืน	(15,000,000)	-	(15,000,000)	-
รวมรายการกระแสเงินสด	-	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม	12,235,690	12,235,690	12,235,690	12,235,690

24. **ประมาณการหนี้สินระยะสั้น**

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประมาณการหนี้สินระยะสั้นมีรายการเคลื่อนไหวดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	3,734,025	361,281		3,734,025
<u>บวก</u> ประมาณการหนี้สินระยะสั้นเพิ่มขึ้น				
ในระหว่างปี	1,111,281	1,472,789		1,111,281
<u>หัก</u> จ่ายชำระระหว่างปี	(2,553,116)	(466)		(2,553,116)
<u>หัก</u> กลับรายการประมาณการหนี้สินระยะสั้น	(1,930,909)	(361,281)		(1,930,909)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	361,281	1,472,323		361,281

25. **ประมาณการหนี้สินจากขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญาและประมาณการหนี้สินสำหรับค่าปรับจากความล่าช้า**

25.1 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประมาณการหนี้สินจากขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้างตามสัญญามีรายการเคลื่อนไหวดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	-	28,289,750		-
<u>บวก</u> ประมาณการหนี้สินจากขาดทุน				
ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากงานก่อสร้าง				
ตามสัญญาเพิ่มขึ้นในระหว่างปี				
รับรู้เป็นต้นทุนการก่อสร้าง	28,289,750	164,515,594		28,289,750
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	28,289,750	192,805,344		28,289,750

25.2 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประมาณการหนี้สินสำหรับค่าปรับจากความล่าช้ามีรายการเคลื่อนไหวดังนี้ (2560 : ไม่มี)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2561
	บาท
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 มกราคม	-
<u>บวก</u> ประมาณการหนี้สินสำหรับค่าปรับจากความล่าช้าซึ่งรับรู้เป็นรายการหัก	
จากรายได้ค่าก่อสร้างระหว่างปี	23,609,726
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	23,609,726

26. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดนำส่ง	12,708,587	12,362,386	12,708,587	
อื่นๆ	1,929,705	2,001,120	1,929,705	
รวม	14,638,292	14,363,506	14,638,292	

27. ภาษีเงินได้

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน บาท	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น บาท	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	52,153,505	73,790	-	52,227,295
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	653,966	-	4,717,381	5,371,347
ประมาณการหนี้สิน	10,507,138	(5,059,696)	-	5,447,442
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,009,731	387,849	(287,033)	1,110,547
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	1,351,231	167,709	-	1,518,940
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	65,675,571	(4,430,348)	4,430,348	65,675,571
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ผลกำไรจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่	(65,675,571)	-	-	(65,675,571)
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(65,675,571)	-	-	(65,675,571)
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	-			-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท
	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บาท	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บาท	
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	52,227,295	(52,227,295)	-	-
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	5,371,347	-	(5,371,347)	-
ประมาณการหนี้สิน	5,447,442	(5,447,442)	-	-
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,110,547	(1,110,547)	-	-
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	1,518,940	(1,518,940)	-	-
รวมสินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	65,675,571	(60,304,224)	(5,371,347)	-
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ผลกำไรจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่	(65,675,571)	62,744,236	-	(2,931,335)
รวมหนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	(65,675,571)	62,744,236	-	(2,931,335)
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี - สุทธิ	-			(2,931,335)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท
	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	รายการที่รับรู้ ในกำไรขาดทุน	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บาท	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บาท	
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	52,153,505	73,790	-	52,227,295
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	653,966	-	4,717,381	5,371,347
ประมาณการหนี้สิน	10,507,138	(5,059,696)	-	5,447,442
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,009,731	387,849	(287,033)	1,110,547
ส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	1,351,231	167,709	-	1,518,940
รวมสินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	65,675,571	(4,430,348)	4,430,348	65,675,571
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี				
ผลกำไรจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่	(65,675,571)	-	-	(65,675,571)
รวมหนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	(65,675,571)	-	-	(65,675,571)
หนี้สินถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี - สุทธิ	-			-

รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในปัจจุบัน	-	-	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ทางภาษีเงินได้				
รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวกับผลแตกต่าง				
ชั่วคราวที่เกิดขึ้นในปี	2,440,012	(4,430,348)	2,440,012	(4,430,348)
รวม	2,440,012	(4,430,348)	2,440,012	(4,430,348)

การกระทบยอดภาษีเงินได้โดยคำนวณตามอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ขาดทุนก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(189,156,293)	(114,747,672)	(189,236,638)	(114,667,297)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ 20	(37,831,258)	(22,949,534)	(37,847,327)	(22,933,459)
ผลกระทบของขาดทุนทางภาษีซึ่งไม่ได้รับรู้				
เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	23,049,336	-	23,033,261
การใช้ประโยชน์จากผลขาดทุนทางภาษี				
สะสมที่ไม่ได้บันทึกเป็นสินทรัพย์				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(59,947,747)	-	(59,960,818)	-
กลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี				
สำหรับปีก่อน	(2,440,012)	-	(2,440,012)	-
ผลกระทบของรายได้และค่าใช้จ่ายทางบัญชี				
ซึ่งไม่สามารถใช้เป็นรายได้และค่าใช้จ่าย				
ทางภาษีในปีปัจจุบัน	97,779,005	4,330,546	97,808,145	4,330,546
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	(2,440,012)	4,430,348	(2,440,012)	4,430,348

กลุ่มบริษัทและบริษัทใช้อัตราร้อยละ 20 ในการคำนวณค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

ผลกระทบทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับแต่ละองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	จำนวน ก่อนภาษี	2561	จำนวนสุทธิ จากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	2560	จำนวนสุทธิ จากภาษี
		ภาษีเงินได้ที่แสดง อยู่ในส่วนของ กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น			ภาษีเงินได้ที่แสดง อยู่ในส่วนของ กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่ ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย การโอนกลับขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการ ขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(215,334)	43,067	(172,267)	(23,586,905)	4,717,381	(18,869,524)
กลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีจากผลขาดทุนจากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	8,166,504	(1,633,301)	6,533,203	-	-	-
	-	(3,781,113)	(3,781,113)	-	-	-
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	-	-	1,435,164	(287,033)	1,148,131
รวม	7,951,170	(5,371,347)	2,579,823	(22,151,741)	4,430,348	(17,721,393)
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	จำนวน ก่อนภาษี	2561	จำนวนสุทธิ จากภาษี	จำนวน ก่อนภาษี	2560	จำนวนสุทธิ จากภาษี
		ภาษีเงินได้ที่แสดง อยู่ในส่วนของ กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น			ภาษีเงินได้ที่แสดง อยู่ในส่วนของ กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่ ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย การโอนกลับขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการ ขายเงินลงทุนเพื่อขาย	(215,334)	43,067	(172,267)	(23,586,905)	4,717,381	(18,869,524)
กลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีจากผลขาดทุนจากการวัดมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	8,166,504	(1,633,301)	6,533,203	-	-	-
	-	(3,781,113)	(3,781,113)	-	-	-
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของ ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	-	-	-	1,435,164	(287,033)	1,148,131
รวม	7,951,170	(5,371,347)	2,579,823	(22,151,741)	4,430,348	(17,721,393)

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่ได้ตั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ เนื่องจากคาดว่าจะยังไม่มีกำไรทางภาษีที่แน่นอนสำหรับการใช้ประโยชน์ทางภาษีได้ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทและบริษัทที่มีขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็นจำนวน 434.54 ล้านบาท และ 434.48 ล้านบาท ตามลำดับ โดยขาดทุนทางภาษีจะหมดอายุในปี 2562 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทที่มีขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็นจำนวน 734.58 ล้านบาท โดยขาดทุนทางภาษีจะหมดอายุในปี 2562

28. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

บริษัทมีโครงการผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน และตามระเบียบการเกษียณอายุพนักงานของบริษัท ซึ่งจัดเป็นโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่ไม่ได้จัดให้มีกองทุน

การเปลี่ยนแปลงของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน			
เมื่อเกษียณอายุ ณ วันต้นปี	5,048,656	5,552,735	5,048,656
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	1,832,263	1,613,634	1,832,263
ต้นทุนดอกเบี้ย	106,980	104,375	106,980
จ่ายระหว่างปี	-	(607,000)	-
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก			
คณิตศาสตร์ประกันภัย			
- จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้าน			
ประสิทธิภาพการทำงาน	(1,835,961)	-	(1,835,961)
- จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้าน			
ประชากรศาสตร์	299,019	-	299,019
- จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐาน			
ทางการเงิน	101,778	-	101,778
	5,552,735	6,663,744	5,552,735
หัก ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับ			
ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ ณ วันสิ้นปี	(851,267)	-	(851,267)
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน			
เมื่อเกษียณอายุ ณ วันสิ้นปี	4,701,468	6,663,744	4,701,468

ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	1,613,634	1,832,263	1,613,634	1,832,263
ต้นทุนดอกเบี้ย	104,375	106,980	104,375	106,980
รวม	1,718,009	1,939,243	1,718,009	1,939,243

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
อัตราคิดลด (ร้อยละต่อปี)	1.88	1.88
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน (ร้อยละต่อปี)	5	5
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	27 - 45*	27 - 45*
อัตรามรณะ	TMO2017**	TMO2017**

* ขึ้นอยู่กับอายุเฉลี่ยของพนักงาน

** อ้างอิงตามตารางมรณะไทย 2560 ประเภทสามัญ (TMO2017: Thai Mortality Ordinary Tables of 2017)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งมีผลกระทบเพิ่มขึ้น (ลดลง) ต่อประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
	บาท
อัตราคิดลด	
อัตราคิดลด - ลดลงร้อยละ 1	291,963
อัตราคิดลด - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(269,093)
อัตราการเติบโตของเงินเดือน	
อัตราการเติบโตของเงินเดือน - ลดลงร้อยละ 1	(315,980)
อัตราการเติบโตของเงินเดือน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	336,942
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน - ลดลงร้อยละ 1	134,274
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน - เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	(310,414)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากการยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานต่างๆ จะเกิดขึ้นแตกต่างกันหากจากข้อสมมติฐานอื่นซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์ของประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	851,267	-	851,267
เกินกว่า 1 ปี - 3 ปี	2,662,213	5,790,454	2,662,213
เกินกว่า 3 ปี	2,039,255	873,290	2,039,255
รวม	5,552,735	6,663,744	5,552,735

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราล่าสุด 400 วันสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน บริษัทจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

29. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้น โดยเงินสมทบหักจากเงินเดือนของพนักงานส่วนหนึ่งและบริษัทจ่ายสมทบอีกส่วนหนึ่ง กองทุนดังกล่าว ได้จดทะเบียนเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530

เงินสมทบของกลุ่มบริษัทซึ่งบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีจำนวน 1.54 ล้านบาท และ 1.21 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินสมทบของบริษัทซึ่งบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีจำนวน 1.54 ล้านบาท และ 1.21 ล้านบาท ตามลำดับ

30. ทุนเรือนหุ้น

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นมีมติให้ลดทุนจดทะเบียนจากเดิม 41,294,049,764 บาท เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 13,035,049,764 บาท โดยการลดจำนวนหุ้นสามัญจดทะเบียนที่ยังไม่ได้ ออกจำหน่าย 28,259,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจากการจองซื้อและชำระค่าหุ้นของหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่จัดสรรให้กับบุคคลในวงจำกัด บริษัทได้จดทะเบียนลดทุนจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2560

เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561 มีผู้ใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ (T-W3) แปลงเป็นหุ้นสามัญจำนวน 7,636 หุ้น เป็นจำนวนเงิน 7,636 บาท และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561

31. ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 52 บริษัทซึ่งดำเนินการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี ถ้าปรากฏว่ามีการขาดทุนจะเสนอขายหุ้นต่ำกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ก็ได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นและกำหนดอัตราส่วนลดไว้แน่นอนและระบุไว้ในหนังสือชี้ชวนด้วย

32. ใบสำคัญแสดงสิทธิ

32.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2556 ได้มีมติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ ครั้งที่ 1 (TIES-WA) จำนวน 22,000,000 หน่วยให้แก่ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 ได้มีมติออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น ซึ่งบริษัทต้องปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิเมื่อมีการจำหน่ายหุ้นสามัญ โดยรายละเอียดเบื้องต้นของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีดังนี้

ประเภทของใบสำคัญแสดงสิทธิ	: ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ไทยบริการอุตสาหกรรมและวิศวกรรม จำกัด (มหาชน) เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท
ชนิด	: ระบุชื่อผู้ถือและไม่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้
อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ	: 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ
จำนวนที่ออกและเสนอขายของ	: 22,000,000 หน่วย
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	
ราคาเสนอขายต่อหน่วย	: หน่วยละ 0 บาท
วิธีจัดสรร	: จำนวน 17,000,000 หน่วย จัดสรรโดยตรงให้แก่ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทและจำนวน 5,000,000 หน่วย จัดสรรผ่านผู้ที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย และ/หรือกรรมการผู้จัดการ เพื่อใช้ในการจัดสรรให้แก่ผู้บริหารและพนักงานใหม่ของบริษัทซึ่งจะเข้ามาทำงานกับบริษัทภายใน 1 ปี นับจากวันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติ

อัตราการใช้สิทธิ	:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 11,971 หุ้น (เดิม : ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น)
ราคาการใช้สิทธิ	:	1.00 บาท (เดิม : 2.50 บาท)
ระยะเวลาการใช้สิทธิ	:	<u>ครั้งที่ 1</u> 1 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ ใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรร <u>ครั้งที่ 2</u> 2 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ ใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรร <u>ครั้งที่ 3</u> 3 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ ใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 75 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรร <u>ครั้งที่ 4</u> 4 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ ใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละ 100 ของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับการจัดสรร

ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิแปลงเป็นหุ้นสามัญในทุก ๆ วันทำการสุดท้ายของเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคมตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยมีใบสำคัญแสดงสิทธิที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ซึ่งเป็นวันใช้สิทธิครั้งสุดท้าย จำนวนรวม 8,140,000 หน่วย และบริษัทโอนส่วนทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ที่หมดอายุจำนวน 7.86 ล้านบาท ไปเป็นรายการแยกต่างหากภายใต้กำไรสะสมในงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

32.2 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2558 ได้มีมติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ครั้งที่ 3 (T-W3) จำนวนไม่เกิน 1,451,232,630 หน่วย ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมตามสัดส่วนการถือหุ้น ในอัตรา 4 หุ้นสามัญเดิม ต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยรายละเอียดเบื้องต้นของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีดังนี้

ประเภทของใบสำคัญแสดงสิทธิ	:	ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ไทยบริการอุตสาหกรรมและวิศวกรรม จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 3 (T-W3)
ชนิด	:	ระบุชื่อผู้ถือและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้
อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ	:	3 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ
จำนวนที่ออกและเสนอขายของ	:	1,451,232,630 หน่วย
ใบสำคัญแสดงสิทธิ	:	
ราคาเสนอขายต่อหน่วย	:	หน่วยละ 0 บาท
อัตราการใช้สิทธิ	:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1.594 หุ้น (เว้นแต่กรณีมีการปรับอัตราการใช้สิทธิตามเงื่อนไขการปรับสิทธิที่กำหนด)
ราคาการใช้สิทธิ	:	1 บาทต่อหุ้น (เว้นแต่กรณีมีการปรับราคาการใช้สิทธิตามเงื่อนไขการปรับสิทธิที่กำหนด)

เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561 ซึ่งเป็นวันใช้สิทธิวันสุดท้าย มีผู้มาใช้สิทธิจำนวน 4,791 หน่วย เพื่อแปลงเป็นหุ้นสามัญจำนวน 7,636 หุ้น และมีใบสำคัญแสดงสิทธิที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ ณ วันที่ 9 สิงหาคม 2561 จำนวนรวม 1,451,227,839 หน่วย

32.3 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2558 ได้มีมติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ครั้งที่ 4 (T-W4) จำนวนไม่เกิน 3,000,000,000 หน่วย ให้แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement) ที่ได้จองซื้อและชำระราคาหุ้นสามัญเพิ่มทุนที่ออกและเสนอขายให้แก่บุคคลในวงจำกัด (Private Placement) ในอัตรา 10 หุ้นเพิ่มทุน ต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยรายละเอียดเบื้องต้นของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีดังนี้

ประเภทของใบสำคัญแสดงสิทธิ : ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท ไทยบริการ
อุตสาหกรรมและวิศวกรรม จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 4 (T-W4)
ชนิด : ระบุชื่อผู้ถือและสามารถโอนเปลี่ยนมือได้
อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ : 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ
จำนวนที่ออกและเสนอขายของ : 3,000,000,000 หน่วย
ใบสำคัญแสดงสิทธิ
ราคาเสนอขายต่อหน่วย : หน่วยละ 0 บาท
อัตราการใช้สิทธิ : ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น
(เว้นแต่กรณีมีการปรับอัตราการใช้สิทธิตามเงื่อนไขการปรับสิทธิที่กำหนด)
ราคาการใช้สิทธิ : 1 บาทต่อหุ้น (เว้นแต่กรณีมีการปรับราคาการใช้สิทธิตามเงื่อนไขการปรับสิทธิที่กำหนด)

33. ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 คำนวณโดยการหารขาดทุนสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายแล้วในระหว่างปี

การคำนวณขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ขาดทุนสำหรับปี (บาท)	(186,716,281)	(119,178,020)	(186,796,626)	(119,097,645)
หุ้นสามัญตามวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	10,114,933,553	10,114,930,520	10,114,933,553	10,114,930,520
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(0.0185)	(0.0118)	(0.0185)	(0.0118)

ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 คำนวณโดยการหารขาดทุนสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยผลรวมของจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายแล้วในระหว่างปีบวกด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่บริษัทอาจต้องออกเพื่อแปลงสภาพหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญโดยมิได้รับสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น ภายใต้ข้อสมมติว่าผู้ถือจะแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดเป็นหุ้นสามัญ เมื่อราคาตามสิทธิต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของหุ้นสามัญ อย่างไรก็ตาม มูลค่ายุติธรรมของหุ้นสามัญของกลุ่มบริษัทและบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ต่ำกว่าราคาตามสิทธิเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่นำผลของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดมารวมคำนวณเพื่อหาขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

การคำนวณขาดทุนต่อหุ้นปรับลดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ขาดทุนสำหรับปี (บาท)	(186,716,281)	(119,178,020)	(186,796,626)	(119,097,645)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักปรับลด (หุ้น)	10,114,933,553	10,114,930,520	10,114,933,553	10,114,930,520
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	(0.0185)	(0.0118)	(0.0185)	(0.0118)

34. ทุนสำรองตามกฎหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดเงินขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของทุนจดทะเบียนและทุนสำรองนี้จะนำมาจัดสรรปันผลไม่ได้

35. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของกลุ่มบริษัทและบริษัทเป็นไปเพื่อการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มบริษัทและบริษัทเพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น

กลุ่มบริษัทและบริษัทมิได้ใช้อัตราส่วนทางการเงินใดๆ เพื่อดูแลรักษาระดับทุน หากแต่จัดการให้มีระดับทุนเพียงพอสำหรับใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มบริษัทและบริษัทเท่านั้น

36. การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้าง

ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้าง ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
มูลค่างานตามสัญญา	1,790,893,747	2,429,073,956	1,790,893,747	2,429,073,956
ต้นทุนที่เกิดขึ้นจนถึงปัจจุบัน	1,607,786,160	1,472,165,671	1,607,786,160	1,472,165,671
ขาดทุนที่รับรู้จนถึงปัจจุบัน	(130,411,058)	(19,816,821)	(130,411,058)	(19,816,821)
ต้นทุนและขาดทุนที่รับรู้จนถึงปัจจุบัน	1,477,375,102	1,452,348,850	1,477,375,102	1,452,348,850
หัก เงินงวดที่เรียกเก็บจากลูกค้าจนถึงปัจจุบัน	(1,342,695,824)	(1,370,192,156)	(1,342,695,824)	(1,370,192,156)
มูลค่างานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บ	(143,436,032)	(91,270,070)	(143,436,032)	(91,270,070)
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง	(8,756,754)	(9,113,376)	(8,756,754)	(9,113,376)
ต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นในระหว่างปี	818,597,125	548,112,776	818,597,125	548,112,776
ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสัญญาก่อสร้าง	(164,515,594)	(28,289,750)	(164,515,594)	(28,289,750)
ต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นซึ่งรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในระหว่างปี	(653,925,760)	(505,500,082)	(653,925,760)	(505,500,082)
ต้นทุนการก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ในอนาคตซึ่งรับรู้เป็นสินทรัพย์	155,771	14,322,944	155,771	14,322,944
มูลค่าของงานที่ทำเสร็จแล้วแต่ ยังไม่เรียกเก็บ ณ ต้นปี	91,270,070	72,176,743	91,270,070	72,176,743
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง ณ ต้นปี	(9,113,376)	(7,269,498)	(9,113,376)	(7,269,498)
รายได้ค่าก่อสร้างที่รับรู้เป็นรายได้ในระหว่างปี	666,579,644	547,678,910	666,579,644	547,678,910
เงินงวดที่เรียกเก็บแล้วจากลูกค้าในระหว่างปี	(614,057,060)	(530,429,461)	(614,057,060)	(530,429,461)
เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง ณ สิ้นปี	8,756,754	9,113,376	8,756,754	9,113,376
มูลค่าของงานที่ทำเสร็จแล้วแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บ	143,436,032	91,270,070	143,436,032	91,270,070

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้ค่าก่อสร้างที่รับรู้เป็นรายได้ในระหว่างปี	666,579,644	547,678,910	666,579,644	547,678,910
ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสัญญาก่อสร้าง	(164,515,594)	(28,289,750)	(164,515,594)	(28,289,750)
ต้นทุนการก่อสร้างที่เกิดขึ้นที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย ในระหว่างปี	(653,925,760)	(505,500,082)	(653,925,760)	(505,500,082)
กำไร (ขาดทุน) ที่รับรู้ในระหว่างปี	(151,861,710)	13,889,078	(151,861,710)	13,889,078

37. รายได้อื่น

รายได้อื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ดอกเบี้ยรับ	550,210	762,620	547,112	761,695
รายได้จากการกลับรายการเจ้าหนี้				
เงินประกันผลงาน	-	2,757,068	-	2,757,068
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	52,179,152	-	52,179,152	-
รายได้จากการขายเศษซาก	10,233,532	4,224,171	10,233,532	4,224,171
อื่นๆ	5,490,553	6,960,730	5,490,553	6,960,730
รวม	68,453,447	14,704,589	68,450,349	14,703,664

38. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ค่าวัสดุก่อสร้าง	158,879,876	179,966,060	158,879,876	179,966,060
ค่าแรงจ้างเหมา	334,057,554	160,328,975	334,057,554	160,328,975
ค่าใช้จ่ายพนักงานและคนงาน	174,432,844	150,428,881	174,432,844	150,428,881
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	10,874,433	13,327,548	10,874,433	13,327,548
ค่าที่ปรึกษาและค่าธรรมเนียม	14,435,343	18,347,974	14,435,343	18,347,974
หนี้สูญ	-	3,166,433	-	3,166,433
หนี้สงสัยจะสูญ	500,000	5,000,000	500,000	5,000,000
โอนกลับค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(962,902)	(4,640,795)	(962,902)	(4,640,795)
ประมาณการหนี้สินจากผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	3,251,309	-	3,251,309	-
โอนกลับประมาณการหนี้สินจากผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	(21,854,500)	-	(21,854,500)	-
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	963,737	6,889,008	963,737	6,889,008
ค่าเดินทาง	2,599,609	2,535,669	2,599,609	2,535,669
ค่าเบี้ยประกัน	455,306	539,864	455,306	539,864
ค่าธรรมเนียมอื่น	6,703,999	7,271,421	6,703,999	7,271,421
ค่าเช่า	8,718,041	8,743,304	8,718,041	8,743,304
ค่าตอบแทนกรรมการ	2,822,000	3,614,000	2,822,000	3,614,000
ค่าสาธารณูปโภค	9,553,613	7,728,922	9,553,613	7,728,922
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	1,133,805	1,044,338	1,133,805	1,044,338
ค่าโฆษณา	451,053	1,136,883	451,053	1,136,883
ค่ารับรอง	1,320,271	1,913,088	1,320,271	1,913,088

39. รายการและยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทมีรายการบัญชีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งบุคคลหรือกิจการเหล่านี้เกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้นและ/หรือมีกรรมกรร่วมกัน รายการระหว่างกันกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญที่รวมไว้ในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการใช้ราคาตามปกติธุรกิจ โดยถือตามราคาตลาดทั่วไปหรือในราคาที่ดีกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560		2561	2560
	บาท		บาท	บาท
ลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 14)				
กิจการร่วมค้า ไทยบริการอุตสาหกรรมและเรื่อจรงค์	428,689		435,392	428,689
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 20)				
กิจการร่วมค้า ไทยบริการอุตสาหกรรมและเรื่อจรงค์	1,200,000		1,200,000	1,200,000

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท	บาท
ผลประโยชน์ระยะสั้น	14,861,300	12,568,000	14,861,300	12,568,000
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	1,777,971	1,145,619	1,777,971	1,145,619
ค่าตอบแทนกรรมการ	2,822,000	3,614,000	2,822,000	3,614,000
รวมค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ	19,461,271	17,327,619	19,461,271	17,327,619

ลักษณะความสัมพันธ์ของบริษัท

ชื่อบริษัท	ประเทศ	ความสัมพันธ์	ลักษณะความสัมพันธ์
กิจการร่วมค้า ไทยบริการอุตสาหกรรมและเรื่อจรงค์	ไทย	กิจการร่วมการงาน	การดำเนินงานที่ควบคุมร่วมกัน
บริษัท ที เอสเซท แมเนจเม้นท์ จำกัด	ไทย	บริษัทย่อย	ผู้ถือหุ้นทางตรง

นโยบายในการกำหนดราคาระหว่างกัน

	นโยบายการกำหนดราคา
ดอกเบี้ยจ่าย	อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

40. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

40.1 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อหมายถึง ความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาเกิดจากการที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มบริษัทและบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อ เนื่องจากลูกหนี้การค้าประมาณร้อยละ 76 และร้อยละ 86 เป็นลูกหนี้การค้ารายใหญ่กับลูกค้าจำนวน 3 ราย และ 4 ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของลูกหนี้การค้า ผู้บริหารได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อและให้มีการสอบทานผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง บริษัทได้ทำสัญญากับเจ้าของโครงการในแต่ละโครงการด้วยเงื่อนไขของระยะเวลาการชำระเงินของลูกหนี้อย่างรัดกุมเพื่อที่จะลดความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากนี้บริษัทยังได้ประเมินความสามารถทางการเงินของลูกค้าก่อนที่จะรับโครงการ

ผู้บริหารเชื่อว่ามูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงคือ มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าหักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

40.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานแก่กลุ่มบริษัทและบริษัทในปีปัจจุบันและในปีต่อไป ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอาจมีผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทเนื่องจากเงินกู้ยืมส่วนใหญ่ของบริษัทที่มีอัตราดอกเบี้ยเป็นแบบลอยตัว อย่างไรก็ตาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากบริษัทไม่มีเงินกู้ยืม

40.3 ความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทและบริษัทไม่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากบริษัทไม่มีสินทรัพย์และหนี้สินคงเหลือที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

40.4 ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีความเสี่ยงจากสภาพคล่อง เนื่องจากบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนรวมน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนรวม อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินทุนหมุนเวียนให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของบริษัท และเพื่อทำให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง นอกจากนี้บริษัทมีแผนการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทจะมีกระแสเงินสดรับจากการดำเนินงานอย่างเพียงพอ

40.5 การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรม ดังนั้นมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินนี้จึงไม่จำเป็นต้องบ่งชี้ถึงจำนวนเงิน ซึ่งเกิดขึ้นจริงในตลาดแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน การใช้ข้อสมมติฐานทางการตลาดและหรือวิธีการประมาณที่แตกต่างกันอาจมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณขึ้น บริษัทใช้วิธีการและข้อสมมติฐานดังต่อไปนี้ ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินลงทุนเพื่อขาย - ตราสารทุนและเงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค้า - ตราสารทุนมีมูลค่ายุติธรรมเท่ากับมูลค่าตามบัญชี ซึ่งวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 1 โดยมูลค่ายุติธรรมกำหนดโดยใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สิ้นวันทำการสุดท้ายของงวดบัญชี

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น มูลค่างานที่เสร็จยังไม่ได้เรียกเก็บ สินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ เงินฝากสถาบันการเงินที่คิดภาระหลักประกัน เงินมัดจำเพื่อซื้อกิจการ ลูกหนี้เงินประกันผลงาน เงินเบิกเกินบัญชี เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น เจ้าหนี้เงินประกันผลงาน หมุนเวียน เจ้าหนี้เงินประกันผลงานไม่หมุนเวียน เงินรับล่วงหน้าค่าก่อสร้าง และหนี้สินหมุนเวียนอื่น มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมอื่นซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน มีมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณเท่ากับมูลค่าตามบัญชี การวัดมูลค่ายุติธรรมใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับหรือต้องจ่ายชำระ

สินทรัพย์ที่มีไฟสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

ที่ดินมีมูลค่ายุติธรรมเท่ากับมูลค่าตามบัญชี ซึ่งวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมระดับ 3 โดยประมาณการมูลค่าปัจจุบันจากราคาประเมินจากผู้ประเมินราคาอิสระที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งใช้วิธีการประเมินราคาโดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (Sale price)

41. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

บริษัทมีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

41.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวนรวม 243.17 ล้านบาท โดยบริษัทมีวงเงินสำหรับหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 291.07 ล้านบาท ซึ่งค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารของบริษัท (ดูหมายเหตุข้อ 10)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวนรวม 258.29 ล้านบาท โดยบริษัทมีวงเงินสำหรับหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 621.07 ล้านบาท ซึ่งค้ำประกันโดยเงินฝากธนาคารของบริษัท (ดูหมายเหตุข้อ 10) และลูกหนี้เงินประกันผลงานบางส่วน (ดูหมายเหตุข้อ 16) และมีที่ดินและอาคารบางส่วนเป็นหลักประกัน (ดูหมายเหตุข้อ 15)

ภายใต้เงื่อนไขของหนังสือค้ำประกันดังกล่าว กลุ่มบริษัทและบริษัทต้อง โอนสิทธิ์เรียกร้องในการรับเงินจากลูกหนี้สัญญาก่อสร้างให้แก่ธนาคาร ในกรณีที่มีการกู้ยืมหรือออกหนังสือค้ำประกันสำหรับการก่อสร้างตามสัญญาดังกล่าว

41.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเช็คลงวันที่ล่วงหน้าจำนวน 11.80 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันสัญญางานก่อสร้างโครงการหนึ่ง (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี)

41.3 ภาวะผูกพันที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงานและบริการในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2560	2561	2560
	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	10,179,168	9,496,478	10,179,168
เกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	1,589,957	846,777	1,589,957

ค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีจำนวน 11.01 ล้านบาท และ 10.72 ล้านบาท ตามลำดับ

ค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีจำนวน 11.01 ล้านบาท และ 10.72 ล้านบาท ตามลำดับ

42. ข้อมูลส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานสอดคล้องกับรายงานภายในสำหรับใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท คือ กรรมการผู้จัดการบริษัท

ส่วนงานของบริษัท

กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินกิจการในส่วนงานธุรกิจเดียว คือ ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ดังนั้นกลุ่มบริษัทและบริษัทมีส่วนงานธุรกิจเพียงงานเดียว

ส่วนงานทางภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัทและบริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศ ดังนั้นกลุ่มบริษัทและบริษัทมีส่วนงานทางภูมิศาสตร์เพียงส่วนงานเดียว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้านายใหญ่

บริษัทมีรายได้ค่าก่อสร้างจากรายการกับลูกค้าภายนอกที่มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีรายได้ค่าก่อสร้างจากลูกค้านายใหญ่อันดับ 3 ราย จำนวนเงินรวม 508.74 ล้านบาท และลูกค้านายใหญ่อันดับ 4 ราย จำนวนเงินรวม 441.51 ล้านบาท ตามลำดับ

43. คดีฟ้องร้อง

43.1 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 บริษัทได้ฟ้องร้องดำเนินคดีบริษัทแห่งหนึ่ง (“ผู้ว่าจ้าง”) ฐานผิดสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างด้วยจำนวนทุนทรัพย์ 100.23 ล้านบาทและบริษัทดังกล่าวได้ฟ้องแย้งบริษัทในคดีเดียวกันจำนวนทุนทรัพย์ 281.02 ล้านบาท เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2559 ศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาแล้วให้บริษัทจ่ายเงินให้แก่บริษัทดังกล่าว (“ผู้ว่าจ้าง”) จำนวน 105.31 ล้านบาท

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทมีความคิดเห็นแย้งในหลายประเด็นในฐานะที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการรับเหมาก่อสร้าง และบริษัทยังไม่ได้รับชำระเงินจากผู้ว่าจ้าง บริษัทจึงบันทึกประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีความฟ้องร้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 52.65 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561 ศาลอุทธรณ์ได้กลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น โดยให้ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินให้กับบริษัทเป็นจำนวน 43.69 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระครบถ้วนเต็มจำนวน อย่างไรก็ตาม ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้บริษัทต้องจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้ว่าจ้างจำนวน 30.80 ล้านบาท ดังนั้นบริษัทบันทึกกลับรายการประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง จำนวน 21.85 ล้านบาท ทำให้ประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีความฟ้องร้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวนคงเหลือเป็นจำนวน 30.80 ล้านบาท โดยผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจริงจะไม่แตกต่างจากการประมาณการหนี้สินที่รับรู้ไว้

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2560 ธนาคารซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือค้ำประกันให้ผู้ว่าจ้างในนามบริษัท ได้หักเงินฝากธนาคารของบริษัทจำนวน 5.33 ล้านบาท เพื่อนำไปชำระภาระตามหนังสือค้ำประกันดังกล่าว โดยบริษัทได้บันทึกรายการดังกล่าวเป็นลูกหนี้อื่น - ธนาคาร และแสดงเป็นส่วนหนึ่งของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ไม่หมุนเวียนอื่น (ดูหมายเหตุข้อ 14) บริษัทเชื่อว่าธนาคารใช้สิทธิโดยมิชอบในการหักเงินฝากธนาคารของบริษัท เนื่องจากคดีความยังไม่ถึงที่สุด ต่อมาเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2561 ธนาคารซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือค้ำประกันให้ผู้ว่าจ้างในนามบริษัท ได้ยื่นฟ้องเรียกให้บริษัทชำระหนี้ตามคำขอออกหนังสือค้ำประกันจำนวนทุนทรัพย์ 49.49 ล้านบาท ซึ่งบริษัทเชื่อว่าการยื่นฟ้องดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิโดยมิชอบเพราะศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาแล้วว่าบริษัทไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญาและธนาคารไม่ใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิตามกฎหมาย ธนาคารจึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่มีสิทธิเรียกร้องเอาคืนกับบริษัท

- 43.2 บริษัทถูกร้องขอให้เข้าเป็นจำเลยร่วมในคดีที่บริษัทผู้ว่าจ้างตามสัญญาก่อสร้าง (“ผู้ว่าจ้าง”) ฟ้องร้องดำเนินคดีกับบริษัทผู้ออกสัญญาค้ำประกันผลงานและสัญญาค้ำประกันเงินเบิกล่วงหน้าในนามของบริษัท (“ผู้ค้ำประกัน”) ซึ่งมีจำนวนทุนทรัพย์ 159.76 ล้านบาท ต่อศาลชั้นต้น โดยศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้บริษัทเข้าเป็นจำเลยร่วมได้ และบริษัทได้ฟ้องแย้งผู้ว่าจ้าง โดยมีจำนวนทุนทรัพย์ 198.29 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2558 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันผลงานและสัญญาค้ำประกันเงินเบิกล่วงหน้า ออกจากสารบบความ เพื่อให้บริษัทและผู้ว่าจ้างไปดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ โดยผู้ว่าจ้างได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2559 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาขึ้นตามศาลชั้นต้นสำหรับคดีเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันผลงานและสัญญาค้ำประกันเงินเบิกล่วงหน้า โดยผู้ว่าจ้างได้ยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา ต่อมาเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 และวันที่ 1 มีนาคม 2560 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษากลับให้ ยกคำร้องที่เรียกบริษัทเข้าเป็นจำเลยร่วม และยกคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และศาลชั้นต้นที่ให้ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และให้ศาลชั้นต้นยกคดีระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้ค้ำประกันขึ้น พิจารณา สำหรับคดีเกี่ยวกับสัญญาค้ำประกันผลงานและสัญญาค้ำประกันเงินเบิกล่วงหน้า ตามลำดับ

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2560 บริษัทได้เสนอข้อพิพาทระหว่างบริษัทและผู้ว่าจ้างเข้าสู่กระบวนการ อนุญาโตตุลาการ โดยปัจจุบันข้อพิพาทอยู่ในระหว่างการไต่สวนของอนุญาโตตุลาการ

บริษัทพิจารณาว่าอาจมีความเสียหายจากคดีความดังกล่าว ดังนั้น บริษัทจึงบันทึกประมาณการ หนี้สินระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 44.41 ล้านบาท โดยผู้บริหารของ บริษัทเชื่อว่า ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจริงจะไม่แตกต่างจากประมาณการหนี้สินที่รับรู้ไว้แล้ว ในงบการเงิน

43.3 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2560 บริษัทถูกผู้รับเหมาช่วง 2 ราย ฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับการผิด สัญญาก่อสร้างและสัญญาค้ำประกัน เนื่องจากการบอกเลิกสัญญาของบริษัทเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 โดยมีทุนทรัพย์ 14.10 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2560 บริษัทได้ยื่นคำให้การและ ฟ้องแย้ง โจทก์ทั้งสอง โดยมีทุนทรัพย์ฟ้องแย้ง 11.39 ล้านบาท ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งรับคำให้การ และฟ้องแย้ง ต่อมาศาลได้มีนัด ไต่สวนคดีในวันที่ 8 มีนาคม 2561

ต่อมาเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2561 ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ และเห็นพร้อมให้ยื่นคดีเข้าสู่กระบวนการพิจารณาปกติ ศาลกำหนดนัดสืบพยานวันที่ 16 - 18 ตุลาคม 2561 และนัดฟังคำพิพากษา ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561

ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2561 ศาลมีคำพิพากษาให้บริษัทชำระเงินกับผู้รับเหมาช่วง และ คืนหนังสือค้ำประกัน โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการขยายเวลาอุทธรณ์ ถึงวันที่ 22 มีนาคม 2562

บริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นจำนวนเงิน 3.25 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มี) โดยผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่า ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจริงจะไม่แตกต่างจากการประมาณการหนี้สินที่รับรู้ไว้แล้วในงบการเงิน

43.4 บริษัทได้ถูกบริษัทอื่นหลายแห่งฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับการผิดสัญญาก่อสร้าง จ้างทำของ เช่าทรัพย์สิน เชื้อสินค้า บริการ ละเมิด และอื่นๆ ดังนี้

43.4.1 คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจำนวน 1 คดี จำนวนทุนทรัพย์รวม 1.97 ล้านบาท ผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามข้อสัญญา ดังนั้นผลลัพธ์จากคดีความดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัท ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทจึงไม่บันทึกประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการของบริษัท

43.4.2 คดีที่ศาลมีคำพิพากษาตามยอมจำนวน 1 คดี โดยให้บริษัทชดใช้เงินจำนวน 1.40 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินที่ต้องชดใช้คงเหลือจำนวน 0.35 ล้านบาท ซึ่งบันทึกเป็นหนี้สินในบัญชีที่เกี่ยวข้องแล้วในงบการเงิน

43.4.3 บริษัท ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีจำนวน 3 คดี เกี่ยวกับการผิดสัญญาจ้างทำของและเชื้อสินค้า โดยมีทุนทรัพย์รวมจำนวน 19.02 ล้านบาท ซึ่งบริษัทบันทึกเป็นหนี้สินในบัญชีที่เกี่ยวข้องแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 14.78 ล้านบาท และผู้บริหารของบริษัทเชื่อว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงจะไม่แตกต่างจากหนี้สินที่บันทึกไว้ในงบการเงิน

ทั้งนี้บริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินสำหรับผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง (ดูหมายเหตุข้อ 43.1 และ ข้อ 43.2) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 รวมเป็นจำนวน 78.46 ล้านบาท และ 97.06 ล้านบาท ตามลำดับ

44. การจัดประเภทรายการใหม่

รายการบางรายการในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 การจัดประเภทรายการดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อขาดทุนสุทธิ ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่ได้รายงานไว้ การจัดประเภทรายการใหม่มีดังต่อไปนี้

รายการ	การแสดงรายการ ที่แสดงไว้เดิม	การแสดงรายการ ในงวดปัจจุบัน	จำนวนเงิน (บาท)	
			งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ กิจการ
งบแสดงฐานะการเงิน				
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ประมาณการหนี้สินจาก ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากงานก่อสร้างตามสัญญา	ลูกหนี้การค้าและ ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	ประมาณการหนี้สินจาก ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากงานก่อสร้างตามสัญญา	28,289,750	28,289,750

รายการ	การแสดงผลรายการ ที่แสดงไว้เดิม	การแสดงผลรายการ ในงวดปัจจุบัน	จำนวนเงิน (บาท)	
			งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ กิจการ
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น จากสัญญาก่อสร้าง	รายได้ค่าก่อสร้าง	ต้นทุนการก่อสร้าง	28,289,750	28,289,750

ทั้งนี้ งบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทรายการใหม่ให้สอดคล้องกับการแสดงผลรายการข้างต้นแล้ว

45. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562